

บทที่ 1

บทนำ

ศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาได้จากเส้นคู่ขนานสองแนวทางด้วยกัน แนวทางแรกคือเร่งรัดพัฒนาอาจารย์เพื่อเพิ่มตำแหน่งทางวิชาการให้มีมากขึ้น ทั้งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ส่วนอีกแนวทางหนึ่งคือความพยายามที่จะเพิ่มคุณวุฒิของอาจารย์ให้ถึงระดับสูงสุด ดังนั้นบุคลากรที่มีตำแหน่งเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องคืบหน้าพัฒนาตนให้ได้ทั้งสองแนวทาง ไม่อาจเลือกเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งได้ แต่จะเลือกแนวทางการทำผลงานทางวิชาการก่อนจึงค่อยเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก หรือเลือกที่จะศึกษาเล่าเรียนก่อนแล้วค่อยทำผลงานทางวิชาการภายหลังก็ได้ สถาบันที่อาจารย์มีวุฒิการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการอยู่ในระดับสูงเป็นจำนวนมาก ย่อมแสดงถึงภาวะการตื่นตัวในทางวิชาการอยู่เสมอ จนนำไปสู่การจัดอันดับหรือ “เกรด” ของสถานศึกษานั้น ๆ ว่าอยู่ในระดับใด สูงเด่นหรือต่ำด้อยด้อยค่า ฉะนั้นการมุ่งพัฒนาทั้งสองแนวทางนี้ควบคู่กันไปจึงถือเป็นก้าวอย่างของสถาบันอุดมศึกษาที่เลือกเดินถูกทาง

ประเภทของผลงานทางวิชาการ

การทำผลงานทางวิชาการเพื่อมุ่งสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ทั้งในระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์นั้น มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งจำแนกผลงานทางวิชาการออกได้เป็น 8 ประเภท ตามประกาศของ ก.พ.อ. พ.ศ. 2549 (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2550, 11-12 และสำนักมาตรฐานการศึกษา, 2544, 7-9) ดังนี้

1. เอกสารประกอบการสอน

เอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสารหรือสื่ออื่น ๆ ที่ใช้ประกอบการสอน วิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาและวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ

หรือ เอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสารหรืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรซึ่งสถาบันกำหนด มีลักษณะเป็นเอกสารหรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในวิชาที่สอน ประกอบด้วยแผนการสอน หัวข้อคำบรรยาย (มีรายละเอียดประกอบพอสมควร) และอาจมีสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้เพิ่มขึ้นอีกก็ได้ เช่น หนังสืออ่านประกอบ บทเรียบเรียง บทคัดย่อ เอกสารที่เกี่ยวข้อง แผนภูมิ (chart) แถบเสียง (tape) หรือแผ่นภาพเลื่อน (slide) เป็นต้น

2. เอกสารคำสอน

เอกสารคำสอน หมายถึง เอกสารคำบรรยายหรือสื่ออื่น ๆ ที่ใช้สอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาและวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ และมีความสมบูรณ์กว่าเอกสารประกอบการสอน

หรือ เอกสารคำสอน หมายถึง เอกสารคำบรรยายหรืออุปกรณ์ที่ใช้สอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของสถาบัน มีเนื้อหาสาระคำสอนที่มีความสมบูรณ์กว่าเอกสารประกอบการสอน เอกสารประกอบการสอนหรือเอกสารคำสอน จะต้องมียุทธศาสตร์และเนื้อหาครอบคลุม ให้ครบถ้วนตามรายละเอียดของวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 1 รายวิชา และครอบคลุมด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 ความมุ่งหมาย

2.2 เนื้อเรื่อง

2.3 กิจกรรมและวิธีสอน

2.4 อุปกรณ์ที่ใช้

2.5 วิธีประเมินผล

3. บทความทางวิชาการ

บทความทางวิชาการ หมายถึง งานเขียนซึ่งมีการกำหนดประเด็นที่ชัดเจน มีการวิเคราะห์ประเด็นดังกล่าวตามหลักวิชาการ และมีการสรุปประเด็น อาจเป็นการนำความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาสังเคราะห์ โดยที่ผู้เขียนสามารถให้ทัศนะทางวิชาการของตนได้อย่างชัดเจน

หรือ บทความทางวิชาการ หมายถึง เอกสารซึ่งเรียบเรียงจากผลงานทางวิชาการของตนเองหรือของผู้อื่นในลักษณะที่เป็นการวิเคราะห์ วิจารณ์ หรือเสนอแนวความคิดใหม่ ๆ จากพื้นฐานทางวิชาการนั้น ๆ (ขอได้เฉพาะตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์)

สำหรับบทความทางวิชาการที่เขียนขึ้นเพื่อเป็นความรู้ทั่วไปสำหรับประชาชนนั้น อาจใช้ได้บ้าง หากมีคุณค่าทางวิชาการเพียงพอ

4. ตำรา

ตำรา หมายถึง เอกสารทางวิชาการที่เรียบเรียงอย่างเป็นระบบ อาจเขียนเพื่อตอบสนองเนื้อหาทั้งหมดของรายวิชา หรือเป็นส่วนหนึ่งของวิชาหรือหลักสูตรก็ได้ โดยมีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและสะท้อนให้เห็นความสามารถในการถ่ายทอดวิชาในระดับอุดมศึกษา ในบางกรณีผู้เขียนอาจเสนอตำราในรูปของสื่ออื่น ๆ เช่น ซีดี-รอม หรืออาจใช้ทั้งเอกสารและสื่ออื่น ๆ ประกอบกันตามความเหมาะสม

หรือ ตำรา หมายถึง เอกสารที่ใช้ในการเรียนวิชาใดวิชาหนึ่งที่ได้เรียบเรียงอย่างเป็นระบบ เช่น ประกอบด้วยคำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง สรุป และการอ้างอิงที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ทันสมัย ซึ่งจะต้องมีเนื้อหาสาระอย่างละเอียดครอบคลุมหลักสูตร โดยมีวัตถุประสงค์ที่ใช้เป็นหลักในการเรียนการสอนตามหลักสูตรซึ่งสถาบันกำหนด หรือเป็นเอกสารทางวิชาการที่เป็นส่วนหนึ่งของวิชาตามหลักสูตร มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง มีเนื้อหาสาระที่ลึกซึ้ง รวมถึงมีการเรียบเรียงอย่างเป็นระบบและจัดทำเป็นรูปเล่มอย่างเรียบร้อย

5. หนังสือ

หนังสือ หมายถึง เอกสารทางวิชาการที่เขียนขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ไปสู่วงวิชาการ และ/หรือผู้อ่านทั่วไป โดยไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตร หรือต้องนำมาประกอบการเรียนการสอนในวิชาใดวิชาหนึ่ง ทั้งนี้จะต้องเป็นเอกสารที่เรียบเรียงขึ้นอย่างมีเอกภาพ มีรากฐานทางวิชาการที่มั่นคง และให้ทัศนะของผู้เขียนที่สร้างเสริมปัญญาความคิด และ

สร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการให้แก่สาขาวิชานั้น ๆ และ/หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ในบางกรณี ผู้เขียนอาจเสนอหนังสือมาในรูปของสื่ออื่น ๆ เช่น ซีดี-รอม หรืออาจใช้ทั้งเอกสารและสื่ออื่น ๆ ประกอบกันตามความเหมาะสม

หรือ หนังสือ หมายถึง เอกสารทางวิชาการหรือกิ่งวิชาการที่ได้เรียบเรียงอย่างมีระบบ เข้าปก เย็บเล่มเรียบร้อย มีสารบัญชแบ่งหมวดหมู่ของเนื้อหาอย่างชัดเจน (ตีพิมพ์) ใช้อักษรตัวพิมพ์และมีการเผยแพร่

6. งานวิจัย

งานวิจัย หมายถึง งานค้นคว้าอย่างมีระบบและมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล หลักการ หรือข้อสรุปรวมที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเพื่อการนำวิชาการนั้น ไปประยุกต์ มีลักษณะเป็นเอกสารที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา

หรือ งานวิจัย หมายถึง งานศึกษาค้นคว้าอย่างมีระบบ และมีความมุ่งหมายอย่างแน่นอนเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ หรือหลักการบางอย่างที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือการนำวิชาการนั้นมาประยุกต์

การรายงานผลการวิจัย มีลักษณะเป็นเอกสารที่มีรูปแบบของการวิจัยตามหลักวิชาการ เช่น มีการตั้งสมมติฐาน หรือมีการกำหนดปัญหาที่ชัดเจนสมเหตุสมผล โดยต้องระบุวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนแน่นอน มีการรวบรวมข้อมูล พิจารณาวิเคราะห์ตีความ และสรุปผลการวิจัยที่สามารถให้คำตอบหรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้

7. งานแปล

งานแปล หมายถึง การแปลหนังสือจากต้นฉบับเดิมที่เป็นงานในภาษาอื่นซึ่งจะต้องสื่อความหมายให้ถูกต้องตรงตามความหมายเดิม โดยรักษาอรรถรส เนื้อหา และลีลาการเขียนของต้นฉบับไว้ (งานแปล ใช้ขอคำรงค์ตำแหน่งได้เฉพาะตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์)

หรือ รวมถึงงานแปลจากตัวงานต้นแบบที่เป็นงานวรรณกรรมหรืองานด้านปรัชญา หรือประวัติศาสตร์ หรือวิทยาการสาขาอื่นบางสาขาที่มีความสำคัญและทรงคุณค่าในสาขานั้น ๆ ซึ่งเมื่อนำมาแปลแล้วจะเป็นการเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการที่ประจักษ์ชัด เป็นการแปล

จากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย หรือจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หรือแปลจากภาษาต่างประเทศหนึ่งเป็นภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่ง

8. ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น หมายถึง ผลงานอย่างอื่นที่มีใช้เอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน หนังสือ บทความทางวิชาการ ตำรา งานแปล หรืองานวิจัย โดยปกติหมายถึง สิ่งประดิษฐ์หรืองานสร้างสรรค์ อาทิ เครื่องทุ่นแรง ผลงานการสร้างสิ่งมีชีวิต พันธุ์ใหม่ วัคซีน สิ่งก่อสร้าง ผลงานด้านศิลปะ ฯลฯ ผลงานทางวิชาการดังกล่าวอาจบันทึกเป็นภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ หรือแถบเสียง ฯลฯ ก็ได้

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นที่เสนอจะต้องประกอบด้วยคำอธิบายที่ชี้ให้เห็นว่างานดังกล่าวทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการหรือเสริมสร้างองค์ความรู้ หรือให้วิธีการที่จะเป็นประโยชน์ต่อสาขาวิชานั้น และแสดงถึงความสามารถในการบุกเบิกในสาขาวิชานั้น สำหรับผลงานที่มุ่งเชิงปฏิบัติจะต้องผ่านการพิสูจน์หรือมีหลักฐานรายละเอียดต่าง ๆ ประกอบเพื่อแสดงให้เห็นคุณค่าของผลงานว่า ได้มาตรฐานของตำแหน่งทางวิชาการในระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ แล้วแต่กรณี

สาขาวิชาและสาขา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มีประกาศลงวันที่ 27 ธันวาคม 2549 เพื่อกำหนดสาขาวิชาและสาขาสำหรับการทำผลงานทางวิชาการ เพื่อให้การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการดำเนินไปได้ด้วยความถูกต้อง จึงได้จำแนกสาขาวิชาและสาขาของผลงานทางวิชาการ (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2550, 1-5) ดังนี้

1. สาขาวิชาและสาขาในการขอตำแหน่งทางวิชาการมีดังนี้

1.1 สาขาวิชาการศึกษา/ศึกษาศาสตร์

1.1.1 สาขาหลักสูตรและการสอน

1.1.2 สาขาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา

1.1.3 สาขาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา

1.1.4 สาขาวิธีวิทยาการวิจัยและสถิติ

1.1.5 สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว

- 1.1.6 สาขาการบริหารการศึกษา
- 1.1.7 สาขาการศึกษาปฐมวัย
- 1.1.8 สาขาการศึกษาพิเศษ
- 1.1.9 สาขาพลศึกษา
- 1.1.10 สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์/การศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
- 1.1.11 สาขาศิลปศึกษา
- 1.1.12 สาขาอื่น ๆ ที่เปิดสอน
- 1.2 สาขาวิชามนุษยศาสตร์
  - 1.2.1 สาขาปรัชญา
  - 1.2.2 สาขาศาสนาและเทววิทยา
  - 1.2.3 สาขาภาษาและวรรณคดี
  - 1.2.4 สาขาภาษาศาสตร์
  - 1.2.5 สาขาภาษาไทย
  - 1.2.6 สาขาภาษาอังกฤษ
  - 1.2.7 สาขาภาษาญี่ปุ่น
  - 1.2.8 สาขาภาษาต่างประเทศอื่น ๆ
  - 1.2.9 สาขาประวัติศาสตร์
  - 1.2.10 สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
  - 1.2.11 สาขาอื่น ๆ ที่เปิดสอน
- 1.3 สาขาวิชาสังคมศาสตร์
  - 1.3.1 สาขาเศรษฐศาสตร์
  - 1.3.2 สาขามานุษยวิทยา
  - 1.3.3 สาขาสังคมวิทยา
  - 1.3.4 สาขาภูมิศาสตร์
  - 1.3.5 สาขารัฐศาสตร์
  - 1.3.6 สาขาประชากรศาสตร์
  - 1.3.7 สาขารัฐประศาสนศาสตร์
  - 1.3.8 สาขาวัฒนธรรมศึกษา
  - 1.3.9 สาขานิติศาสตร์

- 1.3.10 สาขาอื่น ๆ ที่เปิดสอน
- 1.4 สาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์
  - 1.4.1 สาขาจิตรศิลป์
  - 1.4.2 สาขาประยุกต์ศิลป์
  - 1.4.3 สาขาทัศนศิลป์
  - 1.4.4 สาขานาฏศิลป์และการแสดง
  - 1.4.5 สาขาดนตรีและดุริยางคศิลป์
  - 1.4.6 สาขาประวัติปรัชญาและการวิจารณ์ศิลปะ
  - 1.4.7 สาขาอื่น ๆ ที่เปิดสอน
- 1.5 สาขาวิชาบริหารธุรกิจและการจัดการ
  - 1.5.1 สาขาการจัดการทั่วไป
  - 1.5.2 สาขาการบัญชี
  - 1.5.3 สาขาการเงินและการธนาคาร
  - 1.5.4 สาขาการตลาด
  - 1.5.5 สาขาการสหกรณ์/ธุรกิจขนาดย่อม
  - 1.5.6 สาขาบริหารทั่วไป
  - 1.5.7 สาขาธุรกิจบริการและการท่องเที่ยว
  - 1.5.8 สาขาทรัพยากรมนุษย์
  - 1.5.9 สาขาอื่น ๆ ที่เปิดสอน
- 1.6 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์
  - 1.6.1 สาขาวารสารศาสตร์
  - 1.6.2 สาขาการประชาสัมพันธ์
  - 1.6.3 สาขาสิ่งพิมพ์
  - 1.6.4 สาขาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
  - 1.6.5 สาขาการโฆษณา
  - 1.6.6 สาขาการถ่ายภาพ
  - 1.6.7 สาขาการสื่อสาร
  - 1.6.8 สาขาอื่น ๆ ที่เปิดสอน

- 1.7 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
  - 1.7.1 สาขาฟิสิกส์
  - 1.7.2 สาขาเคมี
  - 1.7.3 สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ
  - 1.7.4 สาขาดาราศาสตร์
  - 1.7.5 สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
  - 1.7.6 สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
  - 1.7.7 สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา
  - 1.7.8 สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์
  - 1.7.9 สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 1.7.10 สาขาคณิตศาสตร์และสถิติ
  - 1.7.11 สาขาอื่น ๆ ที่เปิดสอน
- 1.8 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
  - 1.8.1 สาขาอาหารและโภชนาการ
  - 1.8.2 สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย
  - 1.8.3 สาขาคหกรรมศิลป์
  - 1.8.4 สาขาศิลปะการออกแบบพัสดุกรรม
  - 1.8.5 สาขาเสื้อผ้าและสิ่งทอ
  - 1.8.6 สาขาการอบรมเลี้ยงดูเด็ก
  - 1.8.7 สาขาอื่น ๆ ที่เปิดสอน
- 1.9 สาขาวิชาเกษตรศาสตร์
  - 1.9.1 สาขาอารักขาพืช
  - 1.9.2 สาขาปฐพีวิทยา/ปฐพีศาสตร์
  - 1.9.3 สาขาพืชศาสตร์
  - 1.9.4 สาขาสัตวศาสตร์
  - 1.9.5 สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง
  - 1.9.6 สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร
  - 1.9.7 สาขาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร
  - 1.9.8 สาขาอุตสาหกรรมเกษตร

1.9.9 สาขาสื่อสารส่งเสริมการเกษตร

1.9.10 สาขาวิศวกรรมการเกษตร

1.9.11 สาขาอื่น ๆ ที่เปิดสอน

1.10 สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

1.10.1 สาขาอุตสาหกรรม

1.10.2 สาขาเซรามิกส์

1.10.3 สาขาศิลปหัตถกรรม

1.10.4 สาขาสถาปัตยกรรม

1.10.5 สาขาก่อสร้าง-โยธา

1.10.6 สาขาไฟฟ้ากำลัง

1.10.7 สาขาอิเล็กทรอนิกส์

1.10.8 สาขาเครื่องกล

1.10.9 สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

1.10.10 สาขาอื่น ๆ ที่เปิดสอน

2. การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการให้ยึดสาขาวิชาและสาขาเป็นหลัก ไม่ยึดคณะ
ภาควิชา และหลักสูตรที่ผู้ขอกำหนดตำแหน่งสังกัด

3. การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์และผู้ช่วย
ศาสตราจารย์พิเศษ สามารถขอกำหนดตำแหน่งได้ทั้งในระดับสาขาวิชาและสาขา โดยเอกสาร
ประกอบการสอน งานวิจัย และผลงานวิชาการที่ส่งเพื่อขอตำแหน่งจะต้องอยู่ในสาขาวิชาหรือสาขา
เดียวกัน

4. การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการระดับรองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์
พิเศษ ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ สามารถขอกำหนดตำแหน่งได้ในระดับสาขาเท่านั้น
โดยเอกสารคำสอน งานวิจัย และผลงานทางวิชาการที่ส่งเพื่อขอตำแหน่งจะต้องอยู่ในสาขาเดียวกัน

การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

ในการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการในระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ของข้าราชการครูในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้เสนอขอเข้าสู่ตำแหน่งจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.ค. กำหนด โดยมีเกณฑ์การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ¹ ดังนี้

---

¹ทิพพากรณ์ วัฒน. คู่มือผลงานทางวิชาการ : หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผศ. รศ. และ ศ. ฉบับปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของ ผศ.ดร.ประเสริฐ จรรย์านุกุล. (นครศรีธรรมราช : สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2551) หน้า 1-9.

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. 2550

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 14(3) และมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 ก.พ.อ. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศ ก.พ.อ. และเอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ พ.ศ. 2549 และให้ใช้ประกาศ ก.พ.อ. นี้แทน

ข้อ 2 ให้ใช้ประกาศ ก.พ.อ. นี้นับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมวดที่ 1

การแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

ข้อ 3 ให้สภาสถาบันแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย

ประธานกรรมการ ต้องเป็นกรรมการสภาสถาบันประเภทผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นบุคคลภายนอกสถาบัน โดยคัดสรรจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ ก.พ.อ. กำหนด ซึ่งครอบคลุมคณะหรือสาขาวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนในสถาบันนั้น ๆ จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินสิบคน

การพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ 4-5 ตามวิธีการที่กำหนดในข้อ 6-10

ข้อ 4 การพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ให้พิจารณาจากคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ผลการสอบ ผลงานทางวิชาการ และจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

การพิจารณาแต่งตั้งในวาระแรกกระทำได้ 2 วิธี คือ การแต่งตั้งโดยวิธีปกติและการแต่งตั้งโดยวิธีพิเศษ

ข้อ 5 การแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการโดยวิธีปกติให้ดำเนินการดังนี้

5.1 การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

5.1.1 คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง

ในกรณีที่สามารถศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ดำรงตำแหน่งอาจารย์และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าเก้าปี หรือ

ในกรณีที่สามารถศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า ดำรงตำแหน่งอาจารย์และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือ

ในกรณีที่สามารถศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า ดำรงตำแหน่งอาจารย์และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี หรือ

ผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ผู้ใดได้โอนหรือย้ายมาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษา หากผู้นั้นเคยได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์พิเศษในสถาบันอุดมศึกษาที่ ก.พ.อ. รับรองและได้สอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งเทียบค่าได้ไม่น้อยกว่าสองหน่วยกิต/ทวิภาค อาจนาระยะเวลาระหว่างเป็นอาจารย์พิเศษ ในภาคการศึกษาที่สอนนั้นมาเป็นเวลาในการขอแต่งตั้งตำแหน่งทางวิชาการ โดยให้คำนวณเวลาในการสอนพิเศษให้สามในสี่ส่วนของเวลาที่ทำการสอน

กรณีที่อาจารย์ผู้ใดได้รับวุฒิเพิ่มขึ้น ให้นำเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์ก่อนได้รับวุฒิเพิ่มขึ้นและเวลาที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์หลังจากได้รับวุฒิเพิ่มขึ้นรวมกัน เพื่อขอแต่งตั้งตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ได้ตามอัตราส่วนของระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคุณสมบัติเฉพาะของตำแหน่ง

5.1.2 ผลการสอน มีชั่วโมงสอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาและมีความชำนาญในการสอนและเสนอเอกสารประกอบการสอนที่ผลิตขึ้นตามภาระงานสอน ในกรณีที่ผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้ทำการสอนหลายวิชา ซึ่งแต่ละวิชานั้นมีผู้สอนร่วมกันหลายคนจะต้องเสนอเอกสารประกอบการสอนในทุกหัวข้อที่ผู้ขอ กำหนดตำแหน่งเป็นผู้สอน ซึ่งมีคุณภาพดีและได้ใช้ประกอบการสอนมาแล้ว โดยผ่านการประเมินจากคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวิชาการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของสภาสถาบัน

5.1.3 ผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วยผลงานดังต่อไปนี้

(1) ผลงานวิจัย ซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการ (ตีพิมพ์) เผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

(2) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดี และ

(3) ผลงานแต่งหรือเรียบเรียงตำรา หนังสือ หรือบทความทางวิชาการ ซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

5.1.4 จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ การพิจารณากำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ต้องคำนึงถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ดังนี้

(1) ต้องมีความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนและไม่ลอกเลียนผลงานของผู้อื่น รวมทั้งไม่นำผลงานของตนเองในเรื่องเดียวกันไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการมากกว่าหนึ่งฉบับในลักษณะที่จะทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นผลงานใหม่

(2) ต้องให้เกิดริดิและอ้างถึงบุคคลหรือแหล่งที่มาของข้อมูลที่นำมาใช้ในผลงานทางวิชาการของตนเองและแสดงหลักฐานของการค้นคว้า

(3) ต้องไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ทางวิชาการ จนละเลยหรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นและสิทธิมนุษยชน

(4) ผลงานทางวิชาการต้องได้มาจากการศึกษา โดยใช้หลักวิชาการเป็นเกณฑ์ ไม่มีอคติมาเกี่ยวข้องและเสนอผลงานตามความเป็นจริง ไม่จงใจเบี่ยงเบนผลการวิจัยโดยหวังผลประโยชน์ส่วนตัวหรือต้องการสร้างความเสียหายแก่ผู้อื่น และเสนอผลงานตามความเป็นจริงไม่ขยายข้อค้นพบโดยปราศจากการตรวจสอบยืนยันในทางวิชาการ

(5) ต้องนำผลงานไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบธรรมและชอบด้วยกฎหมาย

5.2 การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์

5.2.1 คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

5.2.2 ผลการสอน มีชั่วโมงสอนประจำวิชาหนึ่งวิชาใดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาและมีความชำนาญพิเศษในการสอน และเสนอเอกสารคำสอนที่ผลิตขึ้นตามภาระงานสอน ในกรณีที่ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการได้ทำการสอนหลายวิชา ซึ่งแต่ละวิชานั้นมีผู้สอนร่วมกันหลายคนจะต้องเสนอเอกสารคำสอนในทุกหัวข้อที่ผู้ขอตำแหน่ง

ตำแหน่งเป็นผู้สอน ซึ่งมีคุณภาพดีและได้ใช้ประกอบการสอนมาแล้ว โดยผ่านการประเมินจาก คณะกรรมการพิจารณาคำแห่งทางวิชาการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของ สภาสถาบัน

5.2.3 ผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วยผลงานต่อไปนี้

(1) ผลงานวิจัยซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการ (ตีพิมพ์) เผยแพร่ตาม เกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือ ประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

(2) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดี และ

(3) ผลงานแต่งหรือเรียบเรียงตำรา หรือหนังสือ ซึ่งมีคุณภาพดีและ ได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

ผลงานทางวิชาการตามข้อ 5.2.3(1) และ (2) ต้องไม่ซ้ำกับผลงานที่ได้ เคยใช้สำหรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้ว ทั้งนี้จะต้องมีผลงานทางวิชาการที่ เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ด้วย

5.2.4 จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ในการพิจารณาคำแห่ง ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ต้องคำนึงถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ 5.1.4

5.3 การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์

5.3.1 คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์และได้ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

5.3.2 ผลการสอน มีชั่วโมงสอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่งที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา และมีความเชี่ยวชาญในการสอน โดยผ่านการประเมินจาก คณะกรรมการพิจารณาคำแห่งทางวิชาการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของ สภาสถาบัน

5.3.3 ผลงานทางวิชาการ ผู้ขออาจเสนอผลงานทางวิชาการได้ 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 ประกอบด้วยผลงาน ต่อไปนี้

(1) ผลงานวิจัยซึ่งมีคุณภาพดีมาก และได้รับการ (ตีพิมพ์) เผยแพร่ ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา หรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

(2) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดีมาก และ

(3) ผลงานแต่งตำราหรือหนังสือ ซึ่งคุณภาพดีมากและได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

วิธีที่ 2 ประกอบด้วยผลงาน ต่อไปนี้

(1) ผลงานวิจัยซึ่งมีคุณภาพดีเด่นและได้รับการ (ตีพิมพ์) เผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

(2) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดีเด่น หรือ

(3) ผลงานแต่งตำราหรือหนังสือ ซึ่งมีคุณภาพดีเด่นและได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

ผลงานทางวิชาการตามข้อ 5.3.3 (1) และ (3) ต้องไม่ซ้ำกับผลงานที่ได้เคยใช้สำหรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์มาแล้ว ทั้งนี้ต้องมีผลงานทางวิชาการที่เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ด้วย

5.3.4 จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ในการพิจารณากำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ต้องคำนึงถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการตามที่กำหนดไว้ในข้อ 5.1.4

ข้อ 6 วิธีการแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ โดยวิธีปกติให้ดำเนินการดังนี้

6.1 การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์

6.1.1 ให้คณะวิชาเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาคำแหน่งทางวิชาการ ตามแบบคำขอรับการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการที่ ก.พ.อ. กำหนดพร้อมด้วยผลงานทางวิชาการ

6.1.2 ให้คณะกรรมการพิจารณาคำแหน่งทางวิชาการประเมินผลการสอน โดยอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อประเมินผลการสอนได้ตามความเหมาะสม

6.1.3 ให้คณะกรรมการพิจารณาคำแหน่งทางวิชาการ แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการในสาขานั้น ๆ ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

(1) ประธานกรรมการแต่งตั้งจากกรรมการพิจารณาคำแหน่งทางวิชาการ

(2) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามถึงห้าคน

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ต้องคัดสรรจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ ก.พ.อ. กำหนดสำหรับสาขาวิชานั้น ๆ โดยต้องเป็นบุคคลภายนอกสถาบันที่ผู้ขอสังกัด และมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่เสนอขอ และกำหนดให้ต้องมีการประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ โดยมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และให้การดำเนินการอยู่ในชั้นของความลับทุกชั้นตอน

ในกรณีที่มีเหตุผลหรือความจำเป็นที่สถาบันอุดมศึกษา ไม่สามารถแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้ ให้ขอความเห็นชอบจาก ก.พ.อ. เป็นราย ๆ ไป
เกณฑ์การตัดสินผลงานทางวิชาการ ต้องมีปริมาณและคุณภาพที่แสดงความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น การตัดสินของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

6.1.4 เมื่อคณะกรรมการพิจารณาคำแหน่งทางวิชาการพิจารณาความเห็นของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 6.1.3 แล้วให้นำเสนอต่อสภาสถาบันพิจารณาอนุมัติ และให้อธิการบดีออกคำสั่งแต่งตั้ง และแจ้งให้ ก.พ.อ. ทราบภายในสามสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ออกคำสั่งแต่งตั้ง พร้อมกับสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและแบบคำขอ

คำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ต้องระบุสาขาวิชาเชี่ยวชาญของตำแหน่งทางวิชาการที่สั่งแต่งตั้งนั้นด้วย

6.2 การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์

6.2.1 ให้คณะวิชาเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาคำแหน่งทางวิชาการ ตามแบบคำขอที่ ก.พ.อ. กำหนดพร้อมด้วยผลงานทางวิชาการ

6.2.2 ให้คณะกรรมการพิจารณาคำแหน่งทางวิชาการประเมินผลการสอน โดยอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินผลการสอนได้ตามความเหมาะสม

6.2.3 ให้คณะกรรมการพิจารณาคำแหน่งทางวิชาการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการในสาขาวิชานั้น ๆ ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

(1) ประธานกรรมการแต่งตั้งจากกรรมการพิจารณาคำแหน่งทางวิชาการ

(2) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

หากเสนอขอตามวิธีที่ 1 ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน สามถึงห้าคนพิจารณาผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ เพื่อเสนอความเห็นเบื้องต้นก่อนเสนอคณะกรรมการพิจารณาคำแหน่งทางวิชาการพิจารณา

หากเสนอขอตามวิธีที่ 2 ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ห้าคนพิจารณาผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ เพื่อเสนอความเห็นเบื้องต้นก่อนเสนอคณะกรรมการพิจารณาคำแหน่งทางวิชาการพิจารณา

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทาง วิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ต้องคัดสรรจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ ก.พ.อ. กำหนด สำหรับสาขาวิชานั้น ๆ โดยต้องเป็นบุคคลภายนอกสถาบันที่ผู้ขอสังกัดและมี ตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่เสนอขอ และกำหนดให้ต้องมีการประชุมคณะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ โดยมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และให้การ ดำเนินการอยู่ในชั้นความลับทุกขั้นตอน

ในกรณีที่มีเหตุผลหรือความจำเป็นที่สถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถ แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้ ให้ขอความเห็นชอบจาก ก.พ.อ. เป็นราย ๆ ไป เกณฑ์การตัดสินผลงานทางวิชาการ ต้องมีปริมาณและคุณภาพที่ แสดงความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น โดยวิธีที่ 1 หรือวิธีที่ 2 การตัดสินของที่ประชุมให้ถือ เสียงข้างมาก

6.2.4 เมื่อคณะกรรมการพิจารณาคำแหน่งทางวิชาการ พิจารณาความเห็น ของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 6.2.3 แล้ว ให้นำเสนอต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณา

6.2.5 เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาอนุมัติแล้ว ให้เสนอ ก.พ.อ. ให้ ความเห็นเพื่อเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีนำความกราบ บังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พร้อมส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ผลการประเมินผลงานทางวิชาการ ผลงานทางวิชาการ และแบบคำขอ

ข้อ 7 การแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ โดยวิธีพิเศษ

กรณีที่มิมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง สถาบันอุดมศึกษาอาจเสนอแต่งตั้งผู้ ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือศาสตราจารย์ ซึ่งมีคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ต่างไปจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งให้ดำรงตำแหน่ง

สูงขึ้นก็ได้ (เช่น การเสนอแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ โดยที่ผู้นั้นมิได้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาก่อน หรือเสนอขอแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ยังไม่ครบระยะเวลาที่กำหนดให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ หรือการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น โดยเปลี่ยนแปลงสาขาวิชาเชี่ยวชาญ หรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในสาขาวิชาเชี่ยวชาญที่แตกต่างไปจากสาขาวิชาเชี่ยวชาญเดิม) โดยให้ดำเนินการเป็นวิธีพิเศษ

การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ โดยวิธีพิเศษ ให้ดำเนินการดังนี้

7.1 การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์โดยวิธีพิเศษ “ให้เสนอผลงานทางวิชาการและให้ดำเนินการตามวิธีการเช่นเดียวกับการแต่งตั้งตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์โดยวิธีปกติโดยอนุโลม โดยให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนห้าคน พิจารณาผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ โดยการตัดสินของที่ประชุมต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสี่ในห้าเสียง” ทั้งนี้ผลงานทางวิชาการต้องมีปริมาณและคุณภาพของผลงานทางวิชาการที่แสดงความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นและผลงานทางวิชาการต้องมีคุณภาพในระดับดีมาก”

7.2 การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์โดยวิธีพิเศษ

ให้เสนอผลงานทางวิชาการได้เฉพาะวิธีที่ 1 เท่านั้น (หน้า 4 ข้อ 5.3.3 ในประกาศฯ ปี 2550) และให้ดำเนินการตามวิธีการเช่นเดียวกับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์โดยวิธีปกติโดยอนุโลม โดยให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนห้าคน พิจารณาผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ โดยการตัดสินของที่ประชุมต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสี่ในห้าเสียง ทั้งนี้ผลงานทางวิชาการต้องมีปริมาณและคุณภาพของผลงานทางวิชาการที่แสดงความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น และผลงานทางวิชาการต้องมีคุณภาพในระดับดีเด่น

ข้อ 8 แบบคำขอ (แบบ ก.พ.อ. 03) แบบเสนอแต่งตั้ง (แบบ ก.พ.อ. 04) แบบแสดงหลักฐานการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ แนวทางในการประเมินผลการสอนของผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตามระดับคุณภาพ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ท้ายประกาศนี้

ข้อ 9 กรณีการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการในระดับตำแหน่งและสาขาวิชาเดียวกันกับที่ได้เคยขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการมาแล้ว หากมีการนำผลงานทางวิชาการเดิมที่เคยเสนอ

เพื่อพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการคราวก่อนมาเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการใหม่อีกครั้งหนึ่ง ให้คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้ผลการพิจารณาผลงานทางวิชาการเดิมแต่ละชิ้นที่ผ่านการพิจารณามาแล้วนั้น โดยไม่ต้องพิจารณาผลงานทางวิชาการนั้นใหม่อีก

หมวดที่ 2 การลงโทษ

ข้อ 10 ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณากำหนดมาตรการในการป้องกันและลงโทษผู้ขอตำแหน่งอื่นส่อให้เห็นว่าเป็นผู้ที่กระทำผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณอันเกี่ยวข้องกับผลงานทางวิชาการและเป็นผู้ที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

10.1 กรณีที่ตรวจพบว่าผู้ขอตำแหน่งราชการมีส่วนร่วมในผลงานไม่ตรงกับความเป็นจริงหรือมีพฤติการณ์ส่อว่ามีการลอกเลียนผลงานทางวิชาการของผู้อื่น หรือนำผลงานทางวิชาการของผู้อื่นไปใช้ในการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ โดยอ้างว่าเป็นผลงานทางวิชาการของตนเอง ให้สถาบันอุดมศึกษามีมติให้งดการพิจารณาการขอตำแหน่งทางวิชาการในครั้งนั้น และดำเนินการทางวินัยตามข้อเท็จจริงและความร้ายแรงแห่งการกระทำผิดเป็นกรณี ๆ ไป และห้ามผู้กระทำผิดนั้นเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการมีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี นับตั้งแต่วันที่สถาบันอุดมศึกษามีมติ

10.2 กรณีที่ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไปแล้ว หากภายหลังตรวจพบหรือทราบว่าผลงานทางวิชาการที่ใช้ในการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการครั้งนั้นเป็นการลอกเลียนผลงานของผู้อื่นหรือนำเอาผลงานของผู้อื่นไปใช้ โดยอ้างว่าเป็นผลงานของตนเอง ให้สถาบันอุดมศึกษามีมติถอดถอนผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ส่วนตำแหน่งศาสตราจารย์และศาสตราจารย์พิเศษให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาเสนอความเห็นต่อ ก.พ.อ. เพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ถอดถอนและดำเนินการทางวินัยตามข้อเท็จจริงและความร้ายแรงแห่งการกระทำผิดเป็นกรณี ๆ ไป และห้ามผู้กระทำผิดนั้นเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการมีกำหนดไม่น้อยกว่าห้าปี นับตั้งแต่วันที่สถาบันอุดมศึกษามีมติให้ถอดถอนหรือนับตั้งแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ถอดถอน แล้วแต่กรณี

หมวดที่ 3 การอุทธรณ์

ข้อ 11 กรณีที่ผลการพิจารณาคุณภาพของผลงานทางวิชาการไม่อยู่ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการอาจยื่นอุทธรณ์ผลการพิจารณานั้นได้ โดยยื่นอุทธรณ์ต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาได้ภายในเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันที่รับทราบมติ เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาได้รับเรื่องอุทธรณ์แล้ว ให้ส่งคณะกรรมการพิจารณาคำหนดตำแหน่งทางวิชาการพิจารณาคำอุทธรณ์ เมื่อมีความเห็นประการใดให้เสนอต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาวินิจฉัยและให้คำวินิจฉัยของสภาสถาบันอุดมศึกษาถือเป็นที่สุด

บทเฉพาะกาล

ข้อ 12 การพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่สภาสถาบันอุดมศึกษาได้รับเรื่องไว้แล้วและอยู่ระหว่างการดำเนินการ ให้ดำเนินการพิจารณากำหนดตำแหน่ง ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. 2549 ลงวันที่ 31 มีนาคม 2549 ต่อไปจนแล้วเสร็จ เว้นแต่การละเมิดจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการให้ใช้ประกาศนี้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2550

ลงชื่อ วิจิตร ศรีสะอาด

(นายวิจิตร ศรีสะอาด)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.พ.อ.

แนวปฏิบัติให้เป็นไปตามเกณฑ์การเข้าสู่ตำแหน่ง

แนวปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ มีเรื่องของระยะเวลา และรายละเอียดอื่น ๆ ที่ต้องนำมาพิจารณาพร้อมด้วย (สำนักมาตรฐานการศึกษา, 2544, 3-7) ดังนี้

เรื่องระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

โดยเฉพาะผู้ที่เข้าสู่ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ มีประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณา คือ จบปริญญาตรี ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอาจารย์ 1 ระยะเวลาหนึ่ง แล้วไปศึกษาต่อปริญญาโท กลับมาปฏิบัติหน้าที่จะขอเข้าสู่ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จะนับเวลาการดำรงตำแหน่งอย่างไร

การนับเวลาการดำรงตำแหน่งสามารถทำได้ ดังนี้

คำนวณโดยใช้สูตร $\frac{\text{ป.ตรี}}{9 \text{ ปี}} + \frac{\text{ป.โท}}{5 \text{ ปี}}$ จะต้องมีค่ามากกว่า หรือเท่ากับ 1 จึงจะสามารถขอกำหนดตำแหน่งได้

ในกรณีที่ผลการคำนวณมีค่าน้อยกว่า 1 และต้องการทราบว่าจะมีคุณสมบัติเกี่ยวกับการนับเวลาครบเมื่อใด สามารถคำนวณโดยแทนค่าวุฒิปริญญาโทด้วยค่า x และหาค่า X

$$\frac{\text{ป.ตรี}}{9 \text{ ปี}} + \frac{x}{5 \text{ ปี}} = 1$$

$$X = ?$$

เมื่อได้ค่า X แล้วก็นำไปนับต่อจากวันที่สำเร็จการศึกษาวุฒิปริญญาโท จึงจะเป็นวันที่ เดือน ปี ที่มีคุณสมบัติครบ

หมายเหตุ จำนวนปีที่นำมาคำนวณจะต้องทำเป็นเดือนก่อน

การคำนวณระยะเวลาในการขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

กรณีที่ 1	บรรจวุฒิปริญญาตรี และลาศึกษาต่อระดับปริญญาโท
ข้อมูล	นายวินัย ใจชื่อ ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 ชั้น 19,350 บาท บรรจู้เข้ารับราชการวุฒิปริญญาตรี เมื่อ 13 มิถุนายน 2531 ลาศึกษาต่อระดับปริญญาโท เมื่อ 1 มิถุนายน 2533 กลับจากลาศึกษาต่อ เมื่อ 17 ธันวาคม 2535 ได้รับการอนุมัติวุฒิปริญญาโท เมื่อ 10 มีนาคม 2536

ตัวอย่างการคำนวณกรณีที่ 1

ปฏิบัติงานวุฒิปริญญาตรี เมื่อ 13 มิถุนายน 2531 ถึง 31 พฤษภาคม 2533 = 1 ปี 11 เดือน 18 วัน

ลาศึกษาต่อปริญญาโท เมื่อ 1 มิถุนายน 2533 กลับจากลาศึกษาต่อ 17 ธันวาคม 2535 นับระยะเวลาจาก 17 ธันวาคม 2535 ถึง 9 มีนาคม 2536 = 2 เดือน 22 วัน รวมระยะเวลาในการปฏิบัติงานวุฒิปริญญาตรีได้ = 2 ปี 2 เดือน 10 วัน (คิดเป็น 26 เดือน) ได้รับการอนุมัติวุฒิปริญญาโท เมื่อ 10 มีนาคม 2536

$$\begin{aligned} \frac{\text{ป.ตรี}}{108} + \frac{\text{ป.โท}}{60} &= 1 \\ \frac{26}{108} + \frac{X}{60} &= 1 \\ \frac{X}{60} &= 1 - \frac{26}{108} = \frac{82}{108} \\ X &= \frac{82}{108} \times 60 \\ X &= \frac{410}{9} \\ X &= 45 \frac{5}{9} \quad \left(\frac{5}{9} \times 30 = 16 \text{ วัน} \right) \\ X &= 45 \text{ เดือน } 16 \text{ วัน} \\ X &= 3 \text{ ปี } 9 \text{ เดือน } 16 \text{ วัน} \end{aligned}$$

จะต้องปฏิบัติงานภายหลังที่ได้รับอนุมัติวุฒิปริญญาโทอีก = 3 ปี 9 เดือน 16 วัน (10 มีนาคม 2536 + 3 ปี 9 เดือน 16 วัน) คือ วันที่ 26 ธันวาคม 2539 จึงจะมีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์

ดังนั้นนายวินัย ใจชื่อ สามารถเสนอผลงานขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ได้ในวันที่ 27 ธันวาคม 2539

กรณีที่ 2 บรรจวุฒิปริญญาตรี และศึกษาต่อระดับปริญญาโท โดยไม่ได้ลาศึกษาต่อ

ข้อมูล นายสุรีย์ ภักดีผล ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 6 ชั้น 11,440 บาท
บรรจฯเข้ารับราชการวุฒิปริญญาตรี เมื่อ 1 กรกฎาคม 2535
ได้รับการอนุมัติวุฒิปริญญาโท เมื่อ 29 ธันวาคม 2541

ตัวอย่างการคำนวณกรณีที่ 2

ปฏิบัติงานวุฒิปริญญาตรี เมื่อ 1 กรกฎาคม 2535 ถึง 28 ธันวาคม 2541 รวมระยะเวลาในการปฏิบัติงานวุฒิปริญญาตรีได้ 6 ปี 5 เดือน 27 วัน (คิดเป็น 77 เดือน) ได้รับการอนุมัติวุฒิปริญญาโท เมื่อ 29 ธันวาคม 2541

$$\begin{aligned}
 \frac{\text{ป.ตรี}}{108} + \frac{\text{ป.โท}}{60} &= 1 \\
 \frac{77}{108} + \frac{X}{60} &= 1 \\
 \frac{X}{60} &= 1 - \frac{77}{108} = \frac{31}{108} \\
 X &= \frac{31}{108} \times 60 \\
 X &= \frac{155}{9} \\
 X &= 17\frac{2}{9} \quad \left(\frac{2}{9} \times 30 = 6 \text{ วัน}\right) \\
 X &= 17 \text{ เดือน } 6 \text{ วัน} \\
 X &= 1 \text{ ปี } 5 \text{ เดือน } 6 \text{ วัน}
 \end{aligned}$$

จะต้องปฏิบัติงานภายหลังได้รับอนุมัติวุฒิปริญญาโทต่อไปอีก 1 ปี 5 เดือน 6 วัน (29 ธันวาคม 2541 + 1 ปี 5 เดือน 6 วัน) คือ วันที่ 5 มิถุนายน 2543 จึงจะมีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์

ดังนั้นนายสุรชัย ภักดีผล สามารถเสนอผลงานขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ได้ในวันที่ 6 มิถุนายน 2543

กรณีโอนมาดำรงตำแหน่งอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ แต่เคยสอนในสถาบันอุดมศึกษาอื่น จะนับเวลาให้ต่อเนื่องอย่างไร และมีเงื่อนไขอะไร

ผู้ที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ และทำการสอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาลสามารถนำระยะเวลาทั้งหมดที่สถาบันเดิมมารวมกับระยะเวลาการสอนในสถาบันราชภัฏได้ ทั้งนี้จะต้องแนบตารางสอนที่เคยทำการสอนทั้งหมด และหนังสือรับรองจากคณบดีคณะ.....ที่เคยสังกัด (ฉบับจริง) มาพร้อมกับหนังสือขอกำหนดตำแหน่งด้วย

กรณีบรรจุตำแหน่งอาจารย์สถาบันราชภัฏ แต่เคยสอนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษของสถาบัน จะนับเวลาอย่างไร และมีเงื่อนไขอะไร

ผู้ที่เคยทำการสอนในสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนหรือเคยดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษของสถาบันราชภัฏและได้ทำการสอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งเทียบเท่าได้ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต/ทวิภาค สามารถนำระยะเวลาที่สอนนั้นมาเป็นเวลาในการขอกำหนดตำแหน่งได้ โดยจะนับคำนวณเวลาทำการสอนให้ 3 ใน 4 ของเวลาที่ทำการสอน เช่น

ถ้าทำการสอน 1 ปีการศึกษา (2 ภาคเรียน) จะนับเวลาให้ 9 เดือน

ถ้าทำการสอน (1 ภาคเรียน) จะนับเวลาให้ 3 เดือน

ทั้งนี้จะต้องแนบตารางสอนที่เคยทำการสอนทั้งหมดและหนังสือรับรองจากคณบดีคณะ.....ที่เคยสังกัด (ฉบับจริง) มาพร้อมกับหนังสือขอกำหนดตำแหน่งด้วย

เอกสารประกอบการสอนและเอกสารคำสอน

ต้องใช้ประกอบการสอนมาก่อน ในแบบเสนอขอกำหนดและแต่งตั้งข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ได้ระบุงานสอนย้อนหลัง 3 ปีการศึกษา เพื่อตรวจสอบว่าได้นำเอกสารไปใช้ประกอบการสอนในภาคเรียนใดบ้าง

การเสนอผลงานที่เป็นงานแต่งเรียบเรียง หนังสือ หรือตำรา งานแปล หรืองานวิจัย

นอกจากมีคุณภาพดีจะต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว ซึ่งในแนวปฏิบัติเรื่องการเผยแพร่ สำนักงาน ก.ค. ได้มีหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศธ 1502(สมค.)/19227 ลงวันที่ 28 ตุลาคม 2539 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการเสนอผลงานทางวิชาการ โดยการตีพิมพ์เผยแพร่ พร้อมทั้งส่งคำจำกัดความ การตีพิมพ์เผยแพร่ให้สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ และสำนักงานฯ ได้กำหนดเป็นแนวปฏิบัติในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ดังนี้

งานแต่งเรียบเรียง หนังสือ หรือตำรา งานแปล

ผู้ขอหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ให้ผู้เสนอขอส่งผลงานทางวิชาการให้กับห้องสมุดของสถาบันที่ปฏิบัติงานและสถาบันอื่น ๆ จำนวน 5 เล่ม เป็นอย่างน้อยและให้ทางสถาบันมีหนังสือรับรองการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ผู้ขอหนดตำแหน่งรองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์ ให้ผู้เสนอขอส่งผลงานทางวิชาการให้สถาบันการศึกษา หน่วยงานทางราชการ หรือเอกชนที่สามารถใช้ประโยชน์จากผลงานทางวิชาการได้ และให้สถาบันการศึกษา หน่วยงานทางราชการ หรือเอกชนมีหนังสือตอบ

รับการได้รับผลงานทางวิชาการนั้น ๆ (สำหรับผลงานทางวิชาการที่เสนอขอตำแหน่ง
ศาสตราจารย์ต้องตีพิมพ์จากโรงพิมพ์)

งานวิจัย ผู้ขอตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ
ศาสตราจารย์ ให้ผู้เสนอขอ นำผลงานวิจัยเสนอต่อที่ประชุมสัมมนาทางวิชาการ โดยให้แนบรายงาน
การประชุมทางวิชาการที่มีเนื้อเรื่องสมบูรณ์ไปประกอบการพิจารณาด้วย

หรือ ในกรณีที่ผลงานวิจัยที่ยาวมากก็อาจตีพิมพ์เผยแพร่โดยหน่วยงานที่เป็นที่
ยอมรับในวงวิชาการ หรือวงวิชาชีพที่เชื่อถือได้ในสาขานั้น ๆ

หากไม่สามารถตีพิมพ์เผยแพร่ได้ทั้งฉบับ ก็ให้ตีพิมพ์ในรูปแบบของรายงานฉบับ
ย่อที่มีสาระครบถ้วน (ไม่ใช่บทคัดย่อ) ลงในวารสารทางวิชาการหรือวิชาชีพนั้น หรือรายงานการ
ประชุมทางวิชาการที่เชื่อถือได้ หรือเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพสาขานั้น ตามตัวอย่าง
รูปแบบรายงานผลการวิจัยฉบับย่อที่จะลงตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

งานบทความทางวิชาการ ให้ผู้เสนอขอส่งเอกสารหลักฐานตีพิมพ์บทความทาง
วิชาการลงในวารสารทางวิชาการหรือทางวิชาชีพที่เผยแพร่โดยสม่ำเสมอ หรือหลักฐานการตีพิมพ์
ลงในหนังสือรวมบทความทางวิชาการ

เอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ.

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550

คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตาม
ระดับคุณภาพ

	บทความทางวิชาการ
คำนิยาม	งานเขียนทางวิชาการซึ่งมีการกำหนดประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์อย่างชัดเจน ทั้งนี้มีการวิเคราะห์ประเด็นดังกล่าวตามหลักวิชาการจนสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ในประเด็นนั้นได้ อาจเป็นการนำความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาประมวลร้อยเรียงเพื่อวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยที่ผู้เขียนแสดงทัศนะทางวิชาการของตนไว้อย่างชัดเจนด้วย
รูปแบบ	เป็นบทความที่มีความยาวไม่มากนัก ประกอบด้วยการนำความที่แสดงเหตุผลหรือที่มาของประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์ กระบวนการอธิบายหรือวิเคราะห์และบทสรุป มีการอ้างอิงและบรรณานุกรมที่ครบถ้วนและสมบูรณ์
การเผยแพร่	เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. เผยแพร่ในรูปของบทความทางวิชาการในวารสารทางวิชาการ ทั้งนี้วารสารทางวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่ม สิ่งพิมพ์ หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน 2. เผยแพร่ในหนังสือรวมบทความในรูปแบบอื่นที่มีการบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของบทความต่าง ๆ ในหนังสือนั้นแล้ว 3. เผยแพร่ในหนังสือประมวลผลการประชุมทางวิชาการ (proceedings) ของการประชุมทางวิชาการในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ที่มีการบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของบทความต่าง ๆ ที่นำเสนอแล้ว

คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตาม
ระดับคุณภาพ (ต่อ)

	บทความทางวิชาการ
ลักษณะคุณภาพ	<p>เมื่อได้เผยแพร่ตามลักษณะข้างต้นและได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “บทความทางวิชาการ” นั้นแล้ว การนำ “บทความทางวิชาการ” นั้น มาแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใดส่วนหนึ่ง เพื่อนำมาเสนอขอ กำหนดตำแหน่งทางวิชาการ และให้มีการประเมินคุณภาพ “บทความทางวิชาการ” นั้นอีกครั้งหนึ่งจะกระทำไม่ได้</p> <p>ระดับดี เป็นบทความทางวิชาการที่มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้อง สมบูรณ์และทันสมัย มีแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ</p> <p>ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการวิเคราะห์และเสนอความรู้หรือวิธีการที่ทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ 2. สามารถนำไปใช้อ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้ <p>ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีลักษณะเป็นงานบุกเบิกทางวิชาการและมีการสังเคราะห์จนถึงระดับที่สร้างองค์ความรู้ใหม่ (body of knowledge) ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง 2. มีการกระตุ้นให้เกิดความคิดและค้นคว้าต่อเนื่อง เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติและ/หรือนานาชาติ

คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตาม
ระดับคุณภาพ (ต่อ)

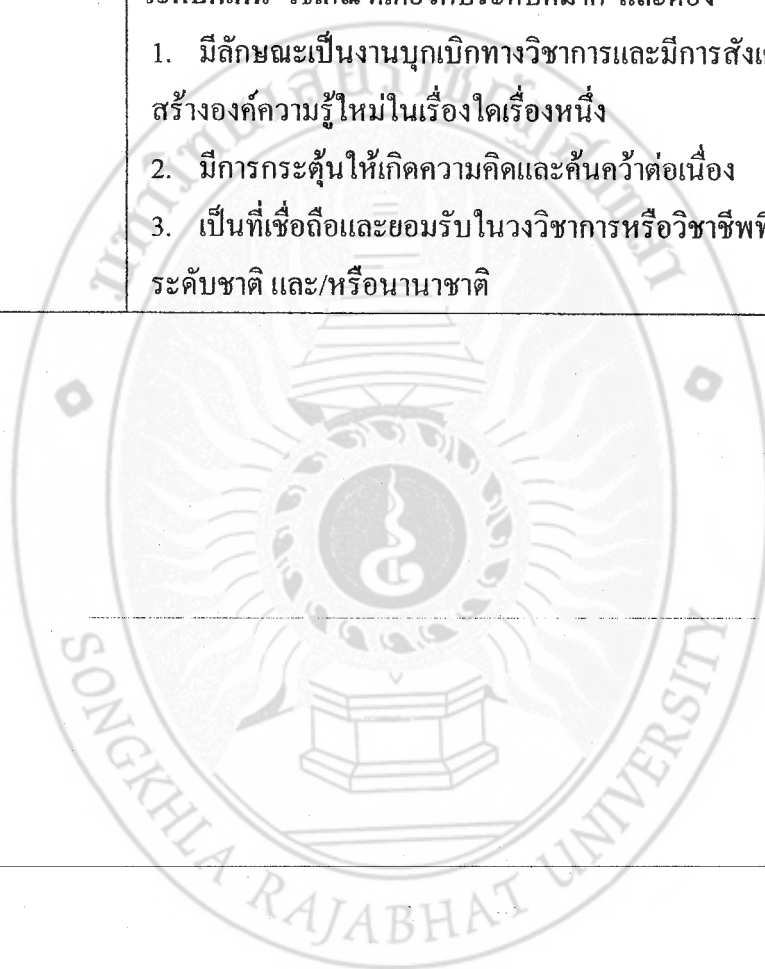
	ตำรา
คำนิยาม	<p>ผลงานทางวิชาการที่เรียบเรียงขึ้นอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาหรือเป็นส่วนหนึ่งของวิชา หรือของหลักสูตรก็ได้ ที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการถ่ายทอดวิชาในระดับอุดมศึกษาในการเรียนการสอนในหลักสูตรระดับอุดมศึกษา</p> <p>เนื้อหาสาระของตำราต้องมีความทันสมัย เมื่อพิจารณาถึงวันที่ผู้ขอขึ้นเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ</p> <p>ทั้งนี้ผู้ขอจะต้องระบุวิชาที่เกี่ยวข้องในหลักสูตรที่ใช้ตำราเล่มที่เสนอขอตำแหน่งทางวิชาการด้วย</p> <p>ผลงานทางวิชาการที่เป็น “ตำรา” นี้อาจได้รับการพัฒนาขึ้นจากเอกสารคำสอนจนถึงระดับที่มีความสมบูรณ์ที่สุด ซึ่งผู้อ่านอาจเป็นบุคคลอื่นที่มีใช้ผู้เรียนในวิชานั้น แต่สามารถอ่านและทำความเข้าใจในสาระของตำรานี้ด้วยตนเองได้ โดยไม่ต้องเข้าศึกษาในวิชานั้น</p>
รูปแบบ	<p>เป็นรูปเล่มที่ประกอบด้วย คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง การอธิบายหรือการวิเคราะห์ การสรุป การอ้างอิงและบรรณานุกรม ทั้งนี้อาจมีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่ทันสมัยและครบถ้วนสมบูรณ์</p> <p>การอธิบายสาระสำคัญมีความชัดเจน โดยอาจใช้ข้อมูล แผนภาพ ตัวอย่างหรือกรณีศึกษาประกอบจนผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจในสาระสำคัญนั้นได้โดยเบ็ดเสร็จ</p>
การเผยแพร่	<p>มีวิธีการเผยแพร่ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเผยแพร่ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์ (printing house) หรือสำนักพิมพ์ (publishing house) <p>หรือ โดยการถ่ายสำเนาเก็บเป็นรูปเล่ม</p> <p>หรือทำในรูปแบบอื่น ๆ</p>

คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตาม
ระดับคุณภาพ (ต่อ)

	ตำรา
ลักษณะคุณภาพ	<p>2. การเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ตัวอย่างเช่น การเผยแพร่ในรูปแบบของซีดี-รอม ฯลฯ</p> <p>การเผยแพร่งดังกล่าวนั้น จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเท่านั้น จำนวนพิมพ์เป็นดัชนีหนึ่งที่อาจแสดงการเผยแพร่อย่างกว้างขวางได้ แต่อาจใช้ดัชนีอื่นวัดความกว้างขวางในการเผยแพร่ได้เช่นกัน</p> <p>ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องใช้ในการเรียนการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งภาคการศึกษา</p> <p>เมื่อได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “ตำรา” ไปแล้ว การนำ “ตำรา” นั้นไปแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเนื้อหาใน “ตำรา” เพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการและให้มีการประเมินคุณภาพ “ตำรา” นั้นอีกครั้งหนึ่งอาจกระทำได้ แต่จะต้องทำการเผยแพร่ “ตำรา” นั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง</p> <p>ระดับดี เป็นตำราที่มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัย มีแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา</p> <p>ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี และต้อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการวิเคราะห์และเสนอความรู้หรือวิธีการที่ทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ 2. มีการสอดแทรกความคิดริเริ่มและประสบการณ์หรือผลงานวิจัยของผู้เขียนที่เป็นการแสดงให้เห็นถึงความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน 3. สามารถนำไปใช้อ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้

คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตาม
ระดับคุณภาพ (ต่อ)

	ตำรา
	<p>ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีลักษณะเป็นงานบุกเบิกทางวิชาการและมีการสังเคราะห์จนถึงระดับที่สร้างองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง 2. มีการกระตุ้นให้เกิดความคิดและค้นคว้าต่อเนื่อง 3. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ และ/หรือนานาชาติ

คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตาม
ระดับคุณภาพ (ต่อ)

	หนังสือ
คำนิยาม	ผลงานทางวิชาการที่เรียบเรียงขึ้น โดยมีรากฐานทางวิชาการที่มั่นคง และให้ทัศนะของผู้เขียนที่สร้างเสริมปัญญาความคิด และสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการให้แก่สาขาวิชานั้น ๆ และ/หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงในเชิงเนื้อหาและครอบคลุม โดยไม่จำเป็นต้องสอดคล้องหรือเป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรหรือของวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตร และไม่จำเป็นต้องนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในวิชาใดวิชาหนึ่ง ทั้งนี้เนื้อหาสาระของหนังสือต้องมีความทันสมัย เมื่อพิจารณาถึงวันที่จัดพิมพ์
รูปแบบ	เป็นรูปเล่มที่ประกอบด้วย คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง การวิเคราะห์ การสรุป การอ้างอิงและบรรณานุกรม ทั้งนี้อาจมีอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่ทันสมัยและครบถ้วนสมบูรณ์ การอธิบายสาระสำคัญที่มีความชัดเจน โดยอาจใช้ข้อมูล แผนภาพ ตัวอย่างหรือกรณีศึกษาประกอบจนผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจในสาระสำคัญนั้น ได้โดยเบ็ดเสร็จ
การเผยแพร่	มีวิธีการเผยแพร่ ดังนี้ 1. การเผยแพร่ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์ 2. การเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ตัวอย่างเช่น การเผยแพร่ในรูปแบบของซีดี-รอม ฯลฯ การเผยแพร่งกล่าวานั้น จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเท่านั้น จำนวนพิมพ์เป็นคั้งนี้หนึ่งที่อาจแสดงการเผยแพร่อย่างกว้างขวางได้ แต่อาจใช้คั้งอื่นวัดความกว้างขวางในการเผยแพร่ได้เช่นกัน

คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตาม
ระดับคุณภาพ (ต่อ)

	หนังสือ
ลักษณะคุณภาพ	<p>ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องเผยแพร่สู่สาธารณชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่เดือน</p> <p>เมื่อได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “หนังสือ” ไปแล้ว การนำ “หนังสือ” นั้นไปแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเนื้อหาใน “หนังสือ” เพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการและให้มีการประเมินคุณภาพ “หนังสือ” นั้นอีกครั้งหนึ่งอาจกระทำได้ แต่จะต้องทำการเผยแพร่ “หนังสือ” นั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง</p> <p>ระดับดี เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัย มีแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ</p> <p>ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี และต้อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการวิเคราะห์และเสนอความรู้หรือวิธีการที่ทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ 2. มีการสอดแทรกความคิดริเริ่มและประสบการณ์หรือผลงานวิจัยของผู้เขียนที่เป็นการแสดงให้เห็นถึงความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ 3. สามารถนำไปใช้อ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้ <p>ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีลักษณะเป็นงานบุกเบิกทางวิชาการและมีการสังเคราะห์จนถึงระดับที่สร้างองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง 2. มีการกระตุ้นให้เกิดความคิดและค้นคว้าต่อเนื่อง 3. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ และ/หรือนานาชาติ

คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตาม
ระดับคุณภาพ (ต่อ)

	งานวิจัย
คำนิยาม	ผลงานทางวิชาการที่เป็นงานศึกษาหรืองานค้นคว้าอย่างมีระบบด้วยวิธี วิทยาการวิจัยที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น ๆ และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลคำตอบหรือข้อสรุปรวมที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทาง วิชาการ หรือเอื้อต่อการนำวิชาการนั้น ไปประยุกต์
รูปแบบ	อาจจัดได้เป็น 2 รูปแบบ ดังนี้ 1. รายงานการวิจัย ที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์และชัดเจนตลอดทั้ง กระบวนการวิจัย (research process) อาทิ การกำหนดประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ การทำวรรณกรรมปริทัศน์ สมมติฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล การพิสูจน์สมมติฐาน การวิเคราะห์ข้อมูล การประมวลสรุปผลและให้ ข้อเสนอแนะ การอ้างอิง และอื่น ๆ 2. บทความวิจัย ที่ประมวลสรุปกระบวนการวิจัยในผลงานวิจัยนั้น ให้มี ความกระชับและสั้น สำหรับการนำเสนอในการประชุมทางวิชาการ หรือ ในวารสารทางวิชาการ
การเผยแพร่	เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้ 1. เผยแพร่ในรูปของบทความวิจัยในวารสารทางวิชาการ ทั้งนี้วารสารทาง วิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มี กำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน 2. เผยแพร่ในหนังสือรวมบทความวิจัยในรูปแบบอื่นที่มีการบรรณาธิการ ประเมินและตรวจสอบคุณภาพ 3. นำเสนอเป็นบทความวิจัยต่อที่ประชุมทางวิชาการ ซึ่งภายหลังจากการ ประชุมทางวิชาการได้มีการบรรณาธิการและนำไปรวมเล่มเผยแพร่ใน หนังสือประมวลผลการประชุมทางวิชาการของการประชุมทางวิชาการ ระดับชาติหรือนานาชาติ

คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตาม
ระดับคุณภาพ (ต่อ)

	งานวิจัย
ลักษณะคุณภาพ	<p>4. การเผยแพร่รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่มีรายละเอียดและความยาวต้องแสดงหลักฐานว่าได้ผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิและแสดงหลักฐานว่าได้เผยแพร่ไปยังวงวิชาการและวิชาชีพในสาขาวิชานั้น และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศอย่างกว้างขวาง</p> <p>เมื่อได้เผยแพร่ตามลักษณะข้างต้นและได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “งานวิจัย” นั้นแล้ว การนำ “งานวิจัย” นั้นมาแก้ไข ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใดส่วนหนึ่งเพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ และให้มีการประเมินคุณภาพ “งานวิจัย” นั้นอีกครั้งหนึ่งจะกระทำไม่ได้</p> <p>ระดับดี เป็นงานวิจัยที่มีกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอนถูกต้องเหมาะสมในระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าทางวิชาการหรือนำไปประยุกต์ได้</p> <p>ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี และต้อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นผลงานที่แสดงถึงการวิเคราะห์และนำเสนอผลเป็นความรู้ใหม่ที่ลึกซึ้งกว่างานเดิมที่เคยมีผู้ศึกษาแล้ว 2. เป็นประโยชน์ด้านวิชาการอย่างกว้างขวางหรือสามารถนำไปประยุกต์ได้อย่างแพร่หลาย <p>ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นงานบุกเบิกที่มีคุณค่ายิ่ง และมีการสังเคราะห์อย่างลึกซึ้งจนทำให้เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างชัดเจน 2. เป็นที่ยอมรับและได้รับการอ้างอิงถึงอย่างกว้างขวางในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ และ/หรือระดับนานาชาติ

คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตาม
ระดับคุณภาพ (ต่อ)

	ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น
คำนิยาม	<p>ผลงานทางวิชาการอย่างอื่นที่มีใช้เอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน บทความทางวิชาการ หนังสือ ตำรา หรืองานวิจัย โดยปกติหมายถึง สิ่งประดิษฐ์หรืองานสร้างสรรค์ อาทิ การประดิษฐ์เครื่องทุ่นแรง ผลงานการสร้างสิ่งมีชีวิตพันธุ์ใหม่ วัคซีน สิ่งก่อสร้าง หรือผลงานด้านศิลปะ หรือ สารานุกรม</p> <p>รวมถึงงานแปลจากตัวงานต้นแบบที่เป็นงานวรรณกรรม หรืองานด้านปรัชญา หรือประวัติศาสตร์ หรือวิทยาการสาขาอื่นบางสาขาที่มีความสำคัญ และทรงคุณค่าในสาขาวิชานั้น ๆ ซึ่งเมื่อนำมาแปลแล้วจะเป็นการเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการที่ประจักษ์ชัด เป็นการแปลจากภาษาต่างประเทศ เป็นภาษาไทย หรือจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หรือแปลจากภาษาต่างประเทศหนึ่งเป็นภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่ง</p> <p>ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นที่เสนอจะต้องประกอบด้วยบทวิเคราะห์ที่อธิบายและชี้ให้เห็นว่างานดังกล่าวทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการหรือเสริมสร้างองค์ความรู้ หรือให้วิธีการที่จะเป็นประโยชน์ต่อสาขาวิชานั้น และแสดงถึงความสามารถในการบุกเบิกในสาขาวิชานั้น สำหรับผลงานที่มุ่งเชิงปฏิบัติจะต้องผ่านการพิสูจน์หรือมีหลักฐานรายละเอียดต่าง ๆ ประกอบแสดงให้เห็นคุณค่าของผลงาน</p>
รูปแบบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. อาจจัดเพิ่มได้หลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นรูปเล่ม หรือการบันทึกเป็น ภาพยนตร์ หรือแถบเสียง 2. มีคำอธิบาย/ชี้แจงโดยชัดเจนประกอบผลงานนั้น เพื่อชี้ให้เห็นว่าเป็น ผลงานที่ทำให้เกิดการพัฒนาและความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเสริมสร้างความรู้หรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาขาวิชาหนึ่ง ๆ หรือหลายสาขาวิชาได้ อย่างไร ในแง่ใด

คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตาม
ระดับคุณภาพ (ต่อ)

	ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น
การเผยแพร่	<p>3. กรณีผลงานที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ หรือผลงานที่มุ่งในเชิงปฏิบัติ จะต้องผ่านการพิสูจน์หรือแสดงหลักฐานเป็นรายละเอียดให้ครบถ้วนที่แสดงถึงคุณค่าของผลงานนั้นด้วย</p> <p>มีวิธีการเผยแพร่ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเผยแพร่ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ หรือโดยการถ่ายสำเนาเย็บเป็นรูปเล่มหรือทำในรูปแบบอื่น ๆ 2. การเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ตัวอย่างเช่น การเผยแพร่ในรูปแบบของซีดีรอม ฯลฯ 3. การเผยแพร่โดยการจัดนิทรรศการ การจัดแสดง การจัดการแสดง หรือโดยมีการนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลาย <p>การเผยแพร่งานดังกล่าวนี้ จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเท่านั้น</p> <p>ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องเผยแพร่สู่สาธารณชนมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสี่เดือน</p>
ลักษณะคุณภาพ	<p>ระดับดี เป็นผลงานใหม่ หรือเป็นการนำสิ่งที่มีอยู่แล้วมาประยุกต์ด้วยวิธีการใหม่ ๆ และผลงานนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านใดด้านหนึ่ง</p> <p>ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี และต้อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ได้รับการรับรองโดยองค์กรทางวิชาการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชาที่เสนอหรือ 2. เป็นผลงานที่สร้างสรรค์ต้องเป็นที่ยอมรับของผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ

คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตาม
ระดับคุณภาพ (ต่อ)

	ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น
	ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้องเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ในวงวิชาการและ/หรือวงวิชาชีพทั้งในระดับชาติ และ/หรือระดับนานาชาติ

คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตาม
ระดับคุณภาพ (ต่อ)

	งานแปล
<p>คำนิยาม</p> <p>การเผยแพร่</p>	<p>งานแปลจากตัวงานต้นแบบที่เป็นงานวรรณกรรม หรืองานด้านปรัชญา หรือประวัติศาสตร์ หรือวิทยาการสาขาอื่นบางสาขาที่มีความสำคัญและทรงคุณค่าในสาขานั้น ๆ ซึ่งเมื่อนำมาแปลแล้วจะเป็นการเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการที่ประจักษ์ชัด เป็นการแปลจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย หรือจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หรือแปลจากภาษาต่างประเทศหนึ่งเป็นภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่ง (งานแปลนี้ จัดเป็นผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นประเภทหนึ่ง)</p> <p>มีวิธีการเผยแพร่ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเผยแพร่ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ 2. การเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ตัวอย่างเช่น การเผยแพร่ในรูปแบบของซีดี-รอม ฯลฯ <p>การเผยแพร่งานแปลดังกล่าวนี้ จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเท่านั้น จำนวนพิมพ์เป็นดัชนีหนึ่งที่อาจแสดงการเผยแพร่อย่างกว้างขวางได้ แต่อาจใช้ดัชนีอื่นวัดความกว้างขวางในการเผยแพร่ได้เช่นกัน</p>
	<p>ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องเผยแพร่สู่สาธารณชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่เดือน</p> <p>เมื่อได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “งานแปล” ไปแล้ว การนำ “งานแปล” นั้นไปแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเนื้อหาใน “งานแปล” เพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการและให้มีการประเมินคุณภาพ “งานแปล” นั้นอีกครั้งหนึ่งอาจกระทำได้ แต่จะต้องทำการเผยแพร่ “งานแปล” นั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง</p>

คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตาม
ระดับคุณภาพ (ต่อ)

	งานแปล
ลักษณะคุณภาพ	<p>ระดับดี เป็นงานแปลที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในศัพท์ แบบแผนทางความคิด และ/หรือวัฒนธรรมต้นกำเนิดและบ่งชี้ความสามารถในการสื่อความหมายได้อย่างดี มีการศึกษาวิเคราะห์และตีความทั้งศัพท์และบริบทของตัวงานในลักษณะที่เทียบได้กับงานวิจัย</p> <p>มีการให้บรรณานุกรมเชิงวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ อันเหมาะสมทั้งในระดับมหภาคและจุลภาค</p> <p>ระดับดีมาก เป็นงานแปลที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจอันลึกซึ้งในศัพท์แบบแผนทางความคิด และ/หรือวัฒนธรรมต้นกำเนิด และบ่งชี้ถึงความสามารถในการสื่อความหมายในระดับสูงมาก</p> <p>มีการศึกษาวิเคราะห์และตีความทั้งศัพท์และบริบทของตัวงานอย่างละเอียดลึกซึ้งในลักษณะที่เทียบได้กับงานวิจัยของผู้สัศตกรณ</p> <p>มีการให้บรรณานุกรมเชิงวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ อันเหมาะสมทั้งในระดับมหภาคและจุลภาค</p> <p>ระดับดีเด่น ให้ข้อสรุปในด้านของวิธีการแปลและทฤษฎีการแปลใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นงานที่แปลมาจากต้นแบบที่มีความสำคัญ ในระดับที่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางวิชาการ 2. เป็นงานที่แปลอยู่ในระดับที่พึงยึดถือเป็นแบบฉบับได้ 3. มีการให้ข้อสรุปในด้านของวิธีการแปลและทฤษฎีการแปลที่มีลักษณะเป็นการบุกเบิกทางวิชาการ

ที่มา (เอกสารประกอบการประชุม โครงการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ด้านตำรา..., 2552, 3-14)

การสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ

ในการดำเนินงานตามขั้นตอนเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ มีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นหลักการและแนวปฏิบัติ (วิมล คำศรี, 2552, 3-4) ดังนี้

การกำหนดชื่อเรื่อง

ในการกำหนดชื่อเรื่องสำหรับเอกสารประกอบการสอนและเอกสารคำสอนควรเลือกจากรายวิชาที่สอนอยู่เป็นประจำ ซึ่งเป็นรายวิชาที่มีคำอธิบายรายวิชาที่ค่อนข้างตายตัว ไม่ค่อยยืดหยุ่น ขณะเดียวกันก็พอที่จะแสวงหาแหล่งข้อมูลสนับสนุนการเขียนผลงานได้อย่างครบถ้วนเพียงพอ

ในการกำหนดชื่อเรื่องสำหรับหนังสือหรือตำรา ซึ่งเป็นงานแต่งเรียบเรียงนั้นควรเลือกจากรายวิชาที่มีเนื้อหาค่อนข้างยืดหยุ่น ไม่ต้องตรงตามคำอธิบายตามรายวิชาทุกตัวอักษร เหมือนเช่นเอกสารประกอบการสอนและเอกสารคำสอน ขณะเดียวกันก็สามารถเติมความคิดสร้างสรรค์เชิงวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ได้อย่างเปิดกว้าง

การรวบรวมข้อมูล

ควรมีช่วงเวลาในการเตรียมข้อมูลอย่างเพียงพอ เช่น ไม่น้อยกว่า 1 ปี เป็นต้น และข้อมูลควรครอบคลุมกรอบเค้าโครงผลงานทางวิชาการอย่างครบถ้วน

ข้อมูลควรได้จากแหล่งที่หลากหลาย ทั้งหนังสือ ตำรา วารสาร หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ และแหล่งข้อมูลที่ยิ่งใหญ่มากและครอบคลุมกว้างขวางมาก คือ อินเทอร์เน็ต ควรเป็นข้อมูลที่ไม่นานเกิน 5 ปี ยกเว้นข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ความเป็นมา

พยายามจัดกลุ่มข้อมูลที่ได้รับให้เป็นหมวดหมู่ โดยยึดหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และหัวข้อย่อยเป็นหลักในการจัดกลุ่ม

การเรียบเรียงเนื้อหา

นำข้อมูลที่ได้จัดกลุ่มหรือหมวดหมู่ตามข้อ 2 มาเรียงต่อกันตามลำดับของเนื้อหา จากหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และสู่หัวข้อย่อย

เลือกเอาเฉพาะเนื้อหาที่จำเป็นและต้องการ โดยใช้ปากกาเน้นข้อความทำสัญลักษณ์ให้ได้เฉพาะเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และหัวข้อย่อยตามลำดับ

เรียบเรียงใหม่ด้วยภาษาของตัวเอง หรือพยายามสังเคราะห์เนื้อหาจากแหล่งข้อมูล ที่หลากหลายให้กลายเป็นหนึ่งเดียวกัน หาดตัวอย่างหรือแสดงเหตุผลตามทัศนะและความคิด สร้างสรรค์ของเราเองประกอบด้วย

จัดลำดับเนื้อหาตามความจำเป็นในแต่ละบท เสริมด้วยประสบการณ์ที่มีอยู่ต้องไม่ ลืมอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่ได้ แม้จะได้เค้าเดิมของแหล่งข้อมูลเพียงเล็กน้อยก็จำเป็นต้องอ้างอิง

เสริมเนื้อหาด้วยภาพ แผนภูมิ ตารางข้อมูล และอื่น ๆ ตามความสำคัญ เพื่อช่วย เพิ่มเหตุผลและน้ำหนักให้กับเนื้อหา ทั้งภาพ แผนภูมิ ตารางข้อมูล และอื่น ๆ ที่ได้มานั้นต้องมีการ ตรวจสอบความถูกต้องให้ชัดเจน

พิจารณาความถูกต้องของคำ ข้อความ และภาษา โดยเฉพาะศัพท์เทคนิคต้องแน่ใจ ว่าถูกต้อง ศัพท์บัญญัติต้องใช้ตามแบบของราชบัณฑิตยสถาน ชื่อเมืองหรือประเทศใช้ตามประกาศ สำนักนายกรัฐมนตรี คำภาษาไทยดูจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

การพิมพ์และรูปเล่ม

ควรพิมพ์ด้วยตนเอง หรือจ้างหาให้ผู้มีทักษะในการพิมพ์ และเข้าใจรูปแบบที่ ถูกต้องของผลงานทางวิชาการเป็นผู้พิมพ์ พิจารณาและตรวจดูวรรคตอนให้ถูกต้อง และเหมาะสม ตามหลักไวยากรณ์ไทย

ผลงานทางวิชาการต้องไม่มีที่ผิด ดังนั้นการตรวจพิสูจน์อักษรจึงเป็นเรื่องสำคัญ มากต้องใช้ความประณีต พินิจพิเคราะห์ และทบทวนแล้วทบทวนเล่าจนมั่นใจเต็มร้อยว่า ไม่ปรากฏ คำพิมพ์ผิด

แบบปกต้องถูกต้องตามข้อกำหนด ขณะเดียวกันต้องมีความชัดเจน สะอาด เรียบร้อย สวยงาม และชวนมอง อาจออกแบบให้มีภาพหรือลวดลายประกอบปกผลงานทางวิชาการ อย่างเหมาะสม

เข้าเล่ม เย็บปก และตัดขอบกระดาษอย่างถูกต้องเหมาะสม ผลงานทางวิชาการทุก เล่มต้องมีขนาดเท่ากันและมีรูปแบบเหมือนกันทุกประการ ในผลงานทางวิชาการที่มีชื่อเรื่อง เดียวกันต้องไม่มีความแตกต่างกันแม้แต่เพียงเล็กน้อย

รูปแบบผลงานทางวิชาการ

สถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด โดยทั่วไปจะไม่กำหนด “รูปแบบการจัดพิมพ์ผลงานทางวิชาการ” ไว้เป็นการตายตัว แต่จะเปิดโอกาสให้ผู้ประสงค์จัดทำผลงานทางวิชาการได้เลือกรูปแบบการจัดพิมพ์ผลงานทางวิชาการได้ตามต้องการ หรือตามที่เห็นว่าเหมาะสมกับเนื้อหาสาระของรายวิชาหรือชื่อเรื่องนั้น ๆ เพียงแต่มีเงื่อนไขกำกับว่า เมื่อตัดสินใจกำหนดรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งแล้วจะต้องยึดตามรูปแบบนั้น ๆ ไปจนตลอดทั้งเล่ม จะเปลี่ยนกลับไปกลับมาหรือผสมปนเปกันไม่ได้

1. รูปแบบผลงานทางวิชาการ

การจัดพิมพ์ผลงานทางวิชาการมีรูปแบบให้พิจารณาเลือกได้ถึง 4 รูปแบบ แต่ละรูปแบบมีลักษณะจำเพาะในการวางรูปหน้ากระดาษและจัดระบบการพิมพ์แตกต่างกัน ดังนี้

- 1.1 รูปแบบที่ยึดตัวเลขบททุกหัวข้อเนื้อหา
- 1.2 รูปแบบที่ไม่ยึดตัวเลขบททุกหัวข้อเนื้อหา
- 1.3 รูปแบบที่ยึดตัวเลขบทบางหัวข้อเนื้อหา
- 1.4 รูปแบบที่ไม่มีตัวเลขกำกับหัวข้อเนื้อหาหลัก

2. ลักษณะจำเพาะของรูปแบบผลงานทางวิชาการ

ผลงานทางวิชาการบางรูปแบบมีข้อแตกต่างระหว่างกันและกันค่อนข้างน้อย หรือน้อยจนเกือบจะสังเกตไม่เห็นความแตกต่าง แต่ผลงานทางวิชาการบางรูปแบบกลับมีข้อแตกต่างระหว่างกันและกันชัดเจน

2.1 รูปแบบที่ยึดตัวเลขบททุกหัวข้อเนื้อหา ซึ่งรูปแบบที่ 1 มีลักษณะจำเพาะ ดังนี้

2.1.1 ทุกหัวข้อหลักหรือหัวข้อใหญ่จะแตกออกจากหัวเรื่องหรือชื่อบทโดยตรง เช่น บทที่ 2 หัวข้อหลักก็จะเริ่มต้นจากข้อ 2.1, 2.2, 2.3,... ไปจนถึงหัวข้อหลักที่เป็นหัวข้อสุดท้าย

2.1.2 เริ่มต้นตั้งแนวหัวข้อหลักที่ระดับย่อหน้าทั้งหมด ส่วนบรรทัดถัด ๆ ไปด้วยจะตั้งแนวที่ “ชิดขอบซ้าย” ทุกบรรทัด

2.1.3 เริ่มต้นให้เลขหัวข้อหลักตั้งแต่กลุ่ม “ความนำ เกริ่นนำ หรืออารัมภบท” เช่น บทที่ 2 จะเริ่มต้นหัวข้อหลัก ที่หัวข้อแรก คือ “2.1 ความนำ” เป็นต้น

2.1.4 ให้ลำดับเลขประจำหัวข้อย่อยได้ถึง 4 หลัก เช่น ข้อ 2.4.2.1 หัวข้อย่อยๆ รองลงไปก็อาจจะย้อนกลับไปที่ (1), 1 และ 1.1 เป็นต้น

2.2 รูปแบบที่ไม่ยึดตัวเลขบททุกหัวข้อเนื้อหา ซึ่งรูปแบบที่ 2 มีลักษณะจำเพาะดังนี้

2.2.1 เริ่มต้นที่ความนำ เกริ่นนำ หรืออารัมภบท โดยไม่มีตัวเลขจากบทที่เป็นตัวกำกับ โดยที่กลุ่มความนำดังกล่าวนี้จะเขียนเป็นความเรียงประมาณ 5-10 บรรทัด และอย่างมากที่สุดไม่เกิน 15 บรรทัด

2.2.2 กลุ่มความนำเริ่มต้นบรรทัดแรกที่ระดับย่อหน้าปกติ โดยไม่มีชื่อหัวข้อหลักว่า “ความนำ” ปรากฏให้เห็น แต่บรรทัดถัดๆ ไปจะตั้งแนวที่ระดับ “ชิดขอบซ้าย” ทั้งหมด

2.2.3 การจัดลำดับหัวข้อเนื้อหาอื่น ๆ เป็นแบบเดียวกับรูปแบบที่ 1 ทุกประการ

2.3 รูปแบบที่ยึดตัวเลขบทบางหัวข้อเนื้อหา รูปแบบที่ 3 นี้เป็นรูปแบบผลงานทางวิชาการที่ได้รับความนิยมมากที่สุด เพราะไม่ต้องคอยพวงกับตัวเลขประจำหัวข้อหลักและมีตัวเลขประจำหัวข้อย่อยจำกัดกว่ารูปแบบที่ 1 และ 2 ซึ่งมีลักษณะจำเพาะดังนี้

2.3.1 เริ่มต้นด้วยความนำ เกริ่นนำ หรืออารัมภบท โดยไม่มีชื่อหัวข้อหลักว่า “ความนำ” ให้เห็นเช่นเดียวกับรูปแบบที่ 2

2.3.2 เริ่มต้นกลุ่มความนำที่บรรทัดแรกระดับย่อหน้าปกติ และบรรทัดถัดๆ ไปจะตั้งแนวที่ระดับชิดขอบซ้าย จนครบ 5-10 บรรทัด หรืออย่างมากไม่เกิน 15 บรรทัดเช่นเดียวกับรูปแบบที่ 2

2.3.3 หัวข้อหลักที่แตกออกจากขอบหรือหัวเรื่องทุกหัวข้อไม่มีตัวเลขกำกับ โดยเริ่มต้นหัวข้อหลักด้วยการเว้น 1 บรรทัด ระดับชิดขอบซ้าย ตัวพิมพ์หนาขนาด 18-20 พอยต์ บางคนเรียกว่า “หัวข้อชิดซ้าย”

2.3.4 หัวข้อหลัก เป็นหัวข้อลอย ไม่มีข้อความหรือวงเล็บภาษาอังกฤษต่อท้าย บรรทัดถัดไปอาจเขียนเกริ่นนำ 2-3 บรรทัดเช่นเดียวกับการเขียนความนำของรูปแบบที่ 2

2.3.5 เริ่มหัวข้อรอง (ของทุกหัวข้อหลัก) ด้วยข้อ 1 และตามด้วย 2, 3, 4,... ตามลำดับ จากนั้นจึงแตกเป็นหัวข้อย่อยที่มีตัวเลขไม่เกิน 3 หลัก เช่น 1.2.4, 3.1.5, 5.3.2 เป็นต้น ถัดจากนั้นจึงเป็นหัวข้อ (1), 1 และ 1.1 เช่นเดียวกับรูปแบบที่ 1 และ 2

2.4 รูปแบบที่ไม่มีตัวเลขกำกับหัวข้อเนื้อหาหลัก

2.4.1 เขียนความนำ เกริ่นนำ หรืออารัมภบทเช่นเดียวกับรูปแบบที่ 2 และ 3

2.4.2 หัวข้อหลักไม่มีตัวเลขกำกับ เป็นหัวข้อลอย ไม่มีข้อความหรือวงเล็บ ภาษาอังกฤษต่อท้าย ใช้ตัวพิมพ์หน้าขนาด 18-20 พอยต์เช่นเดียวกับรูปแบบที่ 3

2.4.3 เนื้อหาส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นความเรียงหรืออาจมีหมายเลขกำกับ หัวข้อรองและหัวข้อย่อยแบบเดียวกับรูปแบบที่ 3 แต่มักมีหัวข้อเนื้อหาที่มีตัวเลขกำกับน้อยที่สุด

2.4.4 บางหัวข้อหลักอาจไม่มีหัวข้อรองและหัวข้อย่อยรองรับ แต่เป็นความเรียงตลอดเนื้อหาประจำหัวข้อหลักก็เป็นได้

3. ตัวอย่างผลงานทางวิชาการแต่ละรูปแบบ

ตัวอย่าง “รูปแบบผลงานทางวิชาการ” จากเอกสารคำสอน
 ราชวิชาการจัดการสนามหญ้า ผลงานระดับรองศาสตราจารย์
 (พร พ่วงกิม, 2549, 317-382)

รูปแบบที่ 1

บทที่ 6

การจัดการและการดูแลรักษาสนามหญ้า

6.1 ความนำ

6.2 การให้น้ำสนามหญ้า

6.2.1 ความสำคัญของน้ำ

6.2.2 ปัจจัยที่เกี่ยวกับการให้น้ำสนามหญ้า

6.2.2.1 สภาพภูมิอากาศ

6.2.2.2 สภาพของดิน

(1) ชนิดของดิน

1. ดินทราย (sand)
2. ดินเหนียว (clay)
3. ดินร่วน (loam)

(ตัวอย่าง)

(2) อัตราการไหลซึมผ่านของน้ำในดิน

1. ดินทราย
2. ดินเหนียว
3. ดินร่วน

(3) ความสามารถอุ้มน้ำ

6.2.2.3 ชนิดของหญ้าสนาม

- (1) ความลึกของราก
- (2) ขนาดของใบ
- (3) ความสูงในการตัดหญ้า

6.2.2.4 ศัตรูของหญ้าสนาม

6.2.2.5 ขนาดของสนามหญ้า

6.2.3 การคำนวณระบบให้น้ำ

6.2.4 ความดีในการให้น้ำสนามหญ้า

6.2.4.1 ความลึกของรากหญ้า

6.2.4.2 อัตราการไหลซึมผ่านของน้ำ

6.2.4.3 อัตราการระเหยของน้ำจากหญ้าและดิน

6.2.5 เวลาในการให้น้ำสนามหญ้า

6.2.5.1 การให้น้ำสนามหญ้าในตอนเช้า

6.2.5.2 การให้น้ำสนามหญ้าในตอนเย็น

6.2.5.3 การให้น้ำสนามหญ้าในตอนกลางวัน

6.2.6 หลักการให้น้ำสนามหญ้า

6.2.6.1 รดน้ำทันทีที่พบอาการ

6.2.6.2 เลือกใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ที่เหมาะสม

6.2.6.3 รดน้ำดินที่แทรกซึมน้ำได้ช้า

ฯลฯ

6.2.7 วิธีการให้น้ำสนามหญ้า

6.2.7.1 การให้น้ำระบบเหนือดิน

6.2.7.2 การให้น้ำระบบใต้ดิน

6.2.8 คุณภาพของน้ำสำหรับสนามหญ้า

(ตัวอย่าง)

6.3 การให้ปุ๋ยสนามหญ้า

6.3.1 ปุ๋ยสำหรับสนามหญ้า

6.3.2 ความหมายที่เกี่ยวข้องกับปุ๋ย

6.3.2.1 ปุ๋ยเคมี (chemical fertilizer)

6.3.2.2 ปุ๋ยอินทรีย์ (organic fertilizer)

6.3.2.3 ธาตุปุ๋ย (fertilizer element)

ฯลฯ

6.3.3 ระดับของสูตรหรือเกรดปุ๋ย

6.3.4 ปุ๋ยอินทรีย์

6.3.4.1 สภาพของสนามหญ้า

6.3.4.2 สภาพของปุ๋ย

6.3.4.3 สภาพของดิน

ฯลฯ

6.3.5 ปุ๋ยอินทรีย์

6.3.5.1 การเก็บรักษาปุ๋ยอินทรีย์

6.3.5.2 ปริมาณการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

6.3.5.3 ปุ๋ยคอกและปุ๋ยหมัก

ฯลฯ

6.4 การตัดหญ้าสนาม

6.4.1 ผลกระทบจากการตัดหญ้า

6.4.1.1 ผลกระทบต่อชุมชน

6.4.1.2 ผลกระทบต่อสนามหญ้า

6.4.2 ความสูงในการตัดหญ้า

6.4.2.1 หลักการกำหนดความสูงในการตัดหญ้า

(1) ลักษณะของลำต้น

(2) ลักษณะของใบ

(ตัวอย่าง)

6.4.2.2 ความสูงในการตัดหญ้ากับการเปลี่ยนแปลง

(1) การตัดหญ้าต่ำ

1. ผลในภาพรวม

2. ผลเฉพาะทาง

(2) การตัดหญ้าสูง

6.4.3 ความถี่ในการตัดหญ้า

6.4.3.1 การตัดหญ้าบ่อย

6.4.3.2 การตัดหญ้านาน ๆ ครั้ง

6.4.4 การกำหนดทิศทางการตัดหญ้า

6.4.5 การเก็บเศษหญ้า

6.4.6 เครื่องตัดหญ้า

6.4.7 ข้อควรคำนึงในการตัดหญ้า

6.4.8 การชะลอการเติบโตในหญ้าสนาม

6.5 สรุป

6.6 คำถามทบทวน

เอกสารอ้างอิง

(ขึ้นหน้าใหม่กลางหน้ากระดาษ)

ตัวอย่าง “รูปแบบผลงานทางวิชาการ” จากเอกสารประกอบการสอน
รายวิชาหลักการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ ผลงานระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์
(สุภาวดี พรหมมา, 2549, 106-138)

รูปแบบที่ 2

บทที่ 4

องค์ประกอบของการโฆษณา

ความนำ เกริ่นนำ หรืออาร์มกบท ประมาณ 5-10 บรรทัด และอย่างมากที่สุดไม่เกิน 15

บรรทัด

4.1 องค์ประกอบของกระบวนการสื่อสาร

- 4.1.1 ผู้ส่งสาร
- 4.1.2 ข่าวนสาร
- 4.1.3 ช่องทางการสื่อสาร

ฯลฯ

4.2 องค์ประกอบของการโฆษณา

- 4.2.1 ผู้โฆษณา
  - 4.2.1.1 ผู้โฆษณาที่เป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์
  - 4.2.1.2 ผู้โฆษณาขายปลีก
  - 4.2.1.3 ผู้โฆษณาแนวความคิด

4.2.2 ชี้นำงานโฆษณา

- 4.2.2.1 ลักษณะของชี้นำงานโฆษณาที่ดี
  - (1) ดึงดูดความสนใจ
  - (2) กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น
  - (3) มีข้อเสนอที่ชัดเจน

ฯลฯ

(ตัวอย่าง)

4.2.2.2 ประเภทของชิ้นงานโฆษณา

(1) ชิ้นงานโฆษณาประเภทสิ่งพิมพ์

1. พาดหัวโฆษณา
2. ภาพประกอบ
3. ข้อความโฆษณา

ฯลฯ

(2) ชิ้นงานโฆษณาประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1. ส่วนนำ
2. บทโฆษณา
3. เสียง

ฯลฯ

4.2.3 สื่อโฆษณา

4.2.3.1 ประเภทของสื่อโฆษณา

(1) สื่อโฆษณาประเภทสิ่งพิมพ์

1. หนังสือพิมพ์
  - 1.1 การโฆษณาย่อย
  - 1.2 การโฆษณารายวันปกติ
  - 1.3 การโฆษณาฉบับเสริม
2. นิตยสาร
  - 2.1 นิตยสารสำหรับผู้อ่านทั่วไป
  - 2.2 นิตยสารเฉพาะกลุ่ม
    - 2.2.1 นิตยสารการเมือง
    - 2.2.2 นิตยสารผู้หญิง
    - 2.2.3 นิตยสารผู้ชาย

ฯลฯ

(2) สื่อโฆษณาประเภทอิเล็กทรอนิกส์

1. วิทยุกระจายเสียง
2. โทรทัศน์

ฯลฯ

(ตัวอย่าง)

4.2.3.2 กลุ่มผู้บริโภครเป้าหมาย

(1) การแบ่งกลุ่มผู้บริโภครเป้าหมาย

1. กลุ่มทางประชากรศาสตร์
2. กลุ่มทางด้านจิตใจ
3. กลุ่มทางด้านสังคม
  - 3.1 กลุ่มชั้นสูงส่วนบน
  - 3.2 กลุ่มชั้นสูงส่วนล่าง
  - 3.3 กลุ่มชั้นกลางส่วนบน

ฯลฯ

(2) การแบ่งกลุ่มผู้บริโภครตามลักษณะการใช้สินค้า

4.2.3.3 ผลตอบกลับ

4.3 สรุป

4.4 คำถามท้ายบท

เอกสารอ้างอิง

(จึ้นหน้าใหม่กลางหน้ากระดาษ)

ตัวอย่าง “รูปแบบผลงานทางวิชาการ” จากเอกสารประกอบการสอน
 รายวิชาการสื่อข่าวเบื้องต้น ผลงานระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์
 (ลดาวัลย์ แก้วสีนวน, 2548, 99-121)

รูปแบบที่ 3

บทที่ 5

หลักการเขียนข่าว

ความนำ เกริ่นนำ หรืออารัมภบท ประมาณ 5-10 บรรทัด และอย่างมากที่สุดไม่เกิน 15
 บรรทัด

โครงสร้างพื้นฐานการเขียนข่าว

เกริ่นนำ 2-3 บรรทัด หรือลงเนื้อหาโดยตรง

1. พาดหัวข่าว
2. พรรคนำหรือโปรย
  - 2.1 การเขียนพรรคนำแบบฮูลีค (who lead)
  - 2.2 การเขียนพรรคนำแบบวายลีค (why lead)
  - 2.3 การเขียนพรรคนำแบบวอตลีค (what lead)

ฯลฯ
3. ส่วนเชื่อม
4. เนื้อหาข่าว
  - 4.1 การเขียนข่าวแบบพีระมิดหัวกลับ
  - 4.2 การเขียนข่าวแบบพีระมิดหัวตั้ง
  - 4.3 การเขียนข่าวแบบลำดับเหตุการณ์

(ตัวอย่าง)

การเชื่อมโยงเนื้อหา

เกริ่นนำ 2-3 บรรทัด หรือลงเนื้อหาโดยตรง

ความผิดพลาดในการเขียนข่าว

เกริ่นนำ 2-3 บรรทัด หรือลงเนื้อหาโดยตรง

1. ความผิดพลาดเรื่องภาษา
2. ความผิดพลาดเรื่องเนื้อหา
  - 2.1 ให้ข้อเท็จจริงผิด
  - 2.2 ผิดพลาดในเรื่องตัวเลข
  - 2.3 ผิดพลาดในเรื่องจำนวน
3. ความผิดพลาดเรื่องความสำคัญของข่าว
4. ความผิดพลาดเรื่องการจัดวรรคหน้า
  - 4.1 เขียนวรรคหน้าไม่เป็น
  - 4.2 ใช้คำพาดหัวไม่เป็น
  - 4.3 สอดแทรกความคิดเห็นลงในข่าว
    - 4.3.1 ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกว่าผู้เขียนติชมบุคคลใด หรือหน่วยงานใด
หน่วยงานหนึ่งอยู่
    - 4.3.2 ใช้ถ้อยคำหรือข้อความประกอบคุณลักษณะของบุคคลใดบุคคลหนึ่งจน
เกินควร
    - 4.3.3 เขียนตามข้อมูลที่เป็นจริง ไม่ใช่ตามที่ผู้เขียนคิดว่าควรจะเป็น
5. ความผิดพลาดเรื่องการใช้สำนวนภาษา
  - 5.1 เขียนประโยคยืดยาวซับซ้อน
  - 5.2 ใช้ข้อความไม่สำคัญขึ้นต้นประโยค
  - 5.3 การใช้คำฟุ่มเฟือย คำซ้ำ

(ตัวอย่าง)

ภาพข่าว

เกริ่นนำ 2-3 บรรทัด หรือลงเนื้อหาโดยตรง

1. ภาพนิ่ง
  2. ภาพเคลื่อนไหว
    - 2.1 มีความน่าสนใจ
    - 2.2 มีความสอดคล้องกับเรื่องราว
    - 2.3 สามารถแสดงถึงการกระทำบางอย่าง
- ฯลฯ

หลักการเขียนคำบรรยายภาพ

เกริ่นนำ 2-3 บรรทัด หรือลงเนื้อหาโดยตรง

1. คำอธิบายภาพเป็นส่วนหนึ่งของข่าว
  2. คำอธิบายภาพซึ่งพิมพ์เรื่องไว้คนละหน้า
    - 2.1
    - 2.2
    - 2.3
  4. ภาพประกอบ
    - 4.1 ไม่ควรบอกสิ่งที่ปรากฏชัดเจนอยู่แล้วในภาพ
    - 4.2 ไม่ควรแสดงความคิดเห็นในภาพข่าว
    - 4.3 ใช้คำเฉพาะเจาะจงที่เห็นภาพพจน์ชัดเจน ไม่คลุมเครือ
- ฯลฯ

สรุป

คำถามท้ายบท

(ตัวอย่าง)

การฝึกปฏิบัติ

เอกสารอ้างอิง (ขึ้นหน้าใหม่กลางหน้ากระดาษ)

ตัวอย่าง “รูปแบบผลงานทางวิชาการ” จากเอกสารคำสอน
รายวิชาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ผลงานระดับรองศาสตราจารย์
(อาคม เศษทองคำ, 2549, 4-40)

รูปแบบที่ 4

บทที่ 1

บทนำ

ความนำ

เกริ่นนำและเนื้อหาบางส่วน

1. กำเนิดสังคม
2. ความหมายของสังคม
3. ความหมายของวัฒนธรรม

ฯลฯ

กำเนิดสังคม

เนื้อหา

1. ความต้องการทางด้านสรีระ
2. ความต้องการทางด้านจิตใจ
3. ความต้องการทางด้านสังคมและวัฒนธรรม

(ตัวอย่าง)

ความหมายของสังคม

เนื้อหา

1. สังคมเป็นองค์กรที่มีการตอบโต้กันระหว่างสมาชิก
2. สังคมเป็นองค์กรที่สมาชิกต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
3. สังคมเป็นรูปแบบขององค์กรอิสระ

ประการที่ 1 โครงสร้างทางสังคม

ประการที่ 2 ประเภทของสถาบันทางสังคม

ประการที่ 3 การจัดระเบียบทางสังคม

1. การจัดระเบียบโดยการกำหนดบรรทัดฐาน
2. การจัดระเบียบโดยการจำแนกความแตกต่าง

ความหมายของวัฒนธรรม

ความหมายของการเปลี่ยนแปลง

1. การเปลี่ยนแปลงในฐานะที่เป็น “กระบวนการ”
2. การเปลี่ยนแปลงในฐานะที่เป็น “วิวัฒนาการ”
3. การเปลี่ยนแปลงในฐานะที่เป็น “การปรับตัว”

ความหมายของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

ความหมายของการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม

(ตัวอย่าง)

ความแตกต่างระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมกับวัฒนธรรม

1. การเปลี่ยนแปลงในระดับจุลภาค
2. การเปลี่ยนแปลงในระดับมหภาค

รูปแบบการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

1. การเปลี่ยนแปลงแบบมีแผน
  - 2.1 ผลดีของการเปลี่ยนแปลงแบบไม่มีแผน
  - 2.2 ผลเสียของการเปลี่ยนแปลงแบบไม่มีแผน
2. การเปลี่ยนแปลงแบบไม่มีแผน

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มประเทศในโลกที่ 3 กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

ลักษณะจำเพาะของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

1. สภาพทางเศรษฐกิจ
2. สภาพทางการเมือง
3. สภาพทางสังคม

ฯลฯ

สิ่งที่ต้องตระหนักถึงในการศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

ปัจจัยที่ต้องตระหนักถึงในการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

สรุป

(ตัวอย่าง)

คำถามท้ายบท

เอกสารอ้างอิง

(ขึ้นหน้าใหม่กลางหน้ากระดาษ)

ผู้ที่สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ ได้นั้นจะต้องรู้ชัดเสียก่อนว่า ผลงานทางวิชาการที่ดำเนินการจัดทำกันอยู่ทุกวันนี้มีอยู่ด้วยกันถึง 8 ประเภท คือ เอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน บทความทางวิชาการ ตำรา หนังสือ งานวิจัย งานแปล และอื่น ๆ ขณะเดียวกันผลงานทางวิชาการทั้ง 8 ประเภทนี้ได้เปิดโอกาสให้เลือกทำได้ภายใน 10 สาขาวิชา “สาขาวิชา” หนึ่ง ๆ ยังจำแนกย่อยออกเป็น “สาขา” ต่าง ๆ อีกมากมาย ในการทำผลงานทางวิชาการเพื่อเข้าสู่ตำแหน่ง “ผู้ช่วยศาสตราจารย์” สามารถเลือกทำผลงานทางวิชาการภายในสาขาวิชาทั้งหมดหรือเจาะจงเฉพาะภายในสาขาก็ได้ แต่สำหรับตำแหน่ง “รองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์” ถูกกำหนดชัดว่าต้องเลือกทำผลงานเจาะจงเฉพาะภายใน “สาขา” เท่านั้น นอกจากนี้ผู้ทำผลงานทางวิชาการยังต้องศึกษาและทำความเข้าใจดีด้วยว่าการทำผลงานทางวิชาการที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นต้องอยู่ภายในกรอบของ “หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. 2550” พร้อมกับ “คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่ และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตามระดับคุณภาพ” ตามประกาศของ ก.พ.อ. ด้วย อย่างไรก็ตามการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการที่ยึดถือตามขั้นตอนการกำหนดชื่อเรื่อง การรวบรวมข้อมูล การเรียบเรียงเนื้อหา และการพิมพ์และรูปเล่ม พร้อมด้วยการเลือกรูปแบบผลงานทางวิชาการที่ถูกต้อง ย่อมจะมีส่วนช่วยเสริมแรงในเบื้องต้นเพื่อผลักดันผลงานทางวิชาการให้ดำเนินก้าวหน้าด้วยดีตลอดไป.

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับปริญญาตรี (2544).
คู่มือการเขียนผลงานทางวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : ผู้แต่ง.
- ทิพพารณ์ วัฒน. (2551). คู่มือผลงานทางวิชาการ : หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งให้
บุคคลดำรงตำแหน่ง ผศ. รศ. และศ. ฉบับปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของ
ผศ.ดร.ประเสริฐ จรรย์านุกูล. นครศรีธรรมราช : สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- พร พ่วงกิม. (2549). เอกสารคำสอนรายวิชาการจัดการสนามหญ้า. นครศรีธรรมราช :
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (2550). เอกสารประกอบการประชุม : โครงการจัดทำผลงาน
ทางวิชาการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ครั้งที่ 2. นครศรีธรรมราช : ผู้แต่ง.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (2552). เอกสารประกอบการประชุม : โครงการพัฒนา
ศักยภาพด้านตำรา พ.ศ. 2552-2553 : ปีแห่งการเขียนตำรา ครั้งที่ 1/2552.
นครศรีธรรมราช : ผู้แต่ง.
- ลดาวัลย์ แก้วสีนวล. (2548). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการสื่อข่าวเบื้องต้น.
นครศรีธรรมราช : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- วิมล คำศรี. (2552). การสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช. (อัครา)
- สุภาวดี พรหมมา. (2549). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการโฆษณาและการ
ประชาสัมพันธ์. นครศรีธรรมราช : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช.
- อาคม เดชทองคำ. (2549). เอกสารคำสอนรายวิชาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม.
นครศรีธรรมราช : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช.